

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

«До захисту допущено»
Завідувачка кафедри, д.е.н., проф.
_____ Лариса ГРИЦЕНКО
(підпис)
« _____ » _____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістр

зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
освітньо-професійної програми «Фінанси»

на тему: «ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ У КОРПОРАТИВНОМУ ФІНАНСОВОМУ
УПРАВЛІННІ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ВАРТІСТЬ БІЗНЕСУ В ГЛОБАЛЬНОМУ
ЕКОНОМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»

Здобувачки групи Ф.м-31 Чухно Руслана Юріївна

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело.

_____ Руслана ЧУХНО

Керівник: к.е.н., доцент кафедри ФТП _____ Людмила ЗАХАРКІНА

Суми 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувачка кафедри, д.е.н., проф.

Лариса ГРИЦЕНКО

(підпис)

«21» жовтня 2024р.

ЗАВДАННЯ

до кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістр

Здобувачки групи Ф.м-31 інституту БіЕМ
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Чухно Руслани Юрійвни

на тему: «ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ У КОРПОРАТИВНОМУ ФІНАНСОВОМУ
УПРАВЛІННІ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ВАРТІСТЬ БІЗНЕСУ В ГЛОБАЛЬНОМУ
ЕКОНОМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»

Затверджено наказом по СумДУ № 1058-VI від 17 жовтня 2024 р.

Термін здачі здобувачкою завершеної роботи 25 листопада 2024 р.

Вихідні дані до роботи: нормативні й законодавчі акти, матеріали статистичної звітності, інструкції та положення, матеріали монографій, періодичних видань, підручників і навчальних посібників, дані фінансової звітності суб'єктів господарювання, організацій та установ тощо.

Зміст основної частини роботи (перелік питань для розроблення):

місце транспарентності в корпоративному фінансовому управлінні; вартість бізнесу в глобальному економічному середовищі: поняття, фактори та тенденції; теоретичні засади взаємозв'язку транспарентності корпоративного фінансового управління та вартісних показників бізнесу; дослідження взаємозв'язку транспарентності корпоративного фінансового управління та вартісних показників компанії Tesla Inc. та Microsoft Corp.; удосконалення методичних підходів оцінювання рівня транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні; перешкоди забезпечення транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні та способи їх подолання; цифрові технології, як інструмент забезпечення транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні.

Дата видачі завдання: 21 жовтня 2024 р.

Керівник: к.е.н., доц.

Людмила ЗАХАРКІНА

Завдання прийнято до виконання 21 жовтня 2024 р. Руслана ЧУХНО

ABSTRACT

of the Master`s Degree Qualification Thesis

on the topic:

**The Transparency in Corporate Financial Management and Its Impact on
Business Value in the Global Economic Environment**

by Chukhno Ruslana

The main content of the qualification work is set out on 44 pages, of which the list of references includes 78 titles. The work contains 9 tables, 16 figures, and 7 appendices.

Relevance of the topic of the qualification work. The modern business environment is characterized by dynamism and a high level of competition, where enterprises face numerous challenges and risks. In such conditions, achieving high business value becomes one of the key goals for companies. Implementing the concept of transparency in corporate financial management becomes a necessary element for achieving this goal and ensuring sustainable economic success.

To remain successful and attractive to investors, clients, and partners, companies need to carefully assess various aspects of their activities, including the transparency of corporate financial management, as it reflects the degree of openness and accessibility of information about the financial condition, management decisions, ethics, financial results, risks, strategies, business practices and other aspects of activities. Transparency of corporate financial management is a critical factor affecting a business's value and competitiveness.

Therefore, studying the impact of corporate financial management transparency on business value is a relevant and significant task. Understanding the mechanisms and relationships between the level of transparency in corporate financial management and business value can help improve strategic management, attract investment, increase competitiveness, and create a sustainable foundation for further development.

The qualification work aims to theoretically substantiate and practically assess the impact of corporate financial management transparency on business value in the global economic environment. The study aims to identify the relationships between the level of transparency and the cost indicators of companies, as well as develop methodological approaches to improve the assessment of the level of transparency in corporate financial management.

The object of the study is the processes of corporate financial management in the global economic environment.

The subject of the study is the impact of corporate financial management transparency on business value indicators and methodological approaches to its assessment.

Research methods. In performing this qualification work, a set of methods was used to ensure the achievement of the goal and the solution of the tasks set. Factor analysis was used to determine the main factors that impact corporate financial management transparency on business value indicators, and comparative analysis was used to compare the level of transparency in the activities of leading world companies. Analytical and graphical methods were used to visualize the results. Case analysis allowed us to investigate actual cases, such as the activities of Tesla Inc. and Microsoft Corporation, confirming the practical significance of the theoretical provisions. A systematic approach and synthesis were used to develop methodological approaches to assessing the transparency of corporate financial management. A transparency assessment model was created, which is based on the definition of key indicators, such as publication of financial information; availability of cash flow data, privacy and financial security policies, corporate social responsibility, communication with stakeholders and feedback, as well as the calculation of weighting factors for each of them. This approach ensured the integration of quantitative and qualitative aspects of transparency assessment and allowed it to be adapted to the modern economic environment.

The information base of the study is scientific articles in Ukrainian and foreign periodicals, monographs and analytical studies in the field of corporate financial management; regulatory legal acts; data from official company websites; data on market

indicators of companies, in particular information on stock dynamics, financial statements of CJSC “Novhorod-Siverskyi Cheese Factory”.

Approbation of the results of the qualification work. Based on the results of the work, 4 articles were published in scientific publications, which are professional publications of category B [32, 34, 39; 75], of which 1 article in a scientific publication indexed by the Web of Science database [75], 1 chapter in a collective monograph [74], 1 abstract of reports in the materials of a scientific and practical conference [36].

The qualification work was carried out within the framework of a study financed by the budget funds of the Ministry of Education and Science of Ukraine, “Digitalization and transparency of public, corporate and personal finance: the impact on innovation development and national security” (registration number: 0122U000774).

Practical significance of the results obtained. The results of the work on the implementation of the principles of transparency in corporate financial management and their impact on the value of the business was carefully considered and considered by the management of CJSC “Novhorod-Siverskyi Cheese Factory.”

Structure of the qualification work. The main part of the work consists of an introduction, three sections, and conclusions, which consider the impact of corporate financial management transparency on business value. The first section examines the key principles of corporate financial management that ensure the stability and efficiency of the company's activities and defines the place of transparency in corporate financial management. The main approaches to the concept of "business value" are studied, and the main features and essence of business value in the global economic environment are determined. The relationship between corporate financial management transparency and business value indicators is analyzed. The second section examines in detail the relationship between corporate financial management transparency and the value indicators of Tesla Inc. and Microsoft Corporation. Both companies demonstrate examples of how openness can increase investor confidence and promote share growth and methodological approaches to assessing the level of transparency in corporate financial management are improved. The third section identifies obstacles to the implementation of corporate financial management transparency that may complicate the

achievement of openness and accessibility of information about the company's activities, its financial condition, corporate culture, and other aspects, and describes ways to overcome these obstacles. A list of various digital technologies that contribute to ensuring the transparency of corporate financial management at all levels of the company's activities is provided.

Keywords: transparency of corporate financial management, business value, stakeholders, global economic environment, model for assessing the transparency of corporate financial management, global companies, share price, digital technologies.

The year of defense of the qualification thesis – 2024.

ЗМІСТ

Вступ.....	9
1 Транспарентність у корпоративному фінансовому управлінні як фактор формування вартості бізнесу.....	13
1.1 Місце транспарентності в корпоративному фінансовому управлінні.....	13
1.2 Вартість бізнесу в глобальному економічному середовищі: поняття, фактори та тенденції.....	16
1.3 Теоретичні засади взаємозв'язку транспарентності корпоративного фінансового управління та вартісних показників бізнесу.....	20
2 Оцінювання впливу транспарентності корпоративного фінансового управління на вартість бізнесу в глобальному економічному середовищі: досвід провідних світових компаній.....	27
2.1 Дослідження взаємозв'язку транспарентності корпоративного фінансового управління та вартісних показників компанії Tesla Inc.....	27
2.2 Дослідження взаємозв'язку транспарентності корпоративного фінансового управління та вартісних показників компанії Microsoft Corporation.....	34
2.3 Удосконалення методичних підходів оцінювання рівня транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні.....	39
3 Шляхи покращення реалізації принципів транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні.....	46
3.1 Перешкоди забезпечення транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні та способи їх подолання.....	46
3.2 Цифрові технології, як інструмент забезпечення транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні.....	51
Висновки.....	57

Список використаних джерел	59
Додаток А Розрахунок показника прозорості корпоративного фінансового управління світових компаній.....	68
Додаток Б Вартість акцій Starbucks Corporation.....	69
Додаток В Вартість акцій Apple Inc.....	70
Додаток Г Вартість акцій Tesla Inc.....	71
Додаток Д Вартість акцій Microsoft Corporation.....	72
Додаток Ж Вартість акцій Pepsico Inc.....	73
Додаток К Довідка про впровадження результатів кваліфікаційної роботи..	74

ВСТУП

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. Сучасне ділове середовище характеризується динамічністю та високим рівнем конкуренції, де підприємства стикаються з численними викликами та ризиками. У таких умовах досягнення високої вартості бізнесу стає однією з ключових цілей для компаній. Втілення концепції прозорості корпоративного фінансового управління стає необхідним елементом для досягнення цієї мети та забезпечення стійкого фінансового успіху.

Компаніям, щоб залишатися успішними та привабливими для інвесторів, клієнтів та партнерів, необхідно ретельно оцінювати різні аспекти своєї діяльності, включаючи прозорість корпоративного фінансового управління, адже вона відображає ступінь відкритості та доступності інформації про фінансовий стан, управлінські рішення, етику, фінансові результати, ризики, стратегії, ділові практики та інші аспекти діяльності. Прозорість корпоративного фінансового управління виступає як один з ключових факторів, що впливає на вартість бізнесу та його конкурентоспроможність.

Дослідженню питання впливу прозорості корпоративного фінансового управління на вартості бізнесу приділяли як вітчизняні так і зарубіжні вчені, зокрема: Зайцева А. С., Захаркіна Л. С., Гордієнко Н. І., Захаркін О. О., Задерей В. Ю., Гладчук Г. Г., Сотніков А. В., Звірід Н. В., Білоцька І. І., Подосинніков С. В., Костирко Р. О., Корчагіна Л., Замай О. О., Волкова Н. В., Козенкова В. Д. Однак, враховуючи стрімкі зміни в фінансових екосистемах, є необхідність у подальших дослідженнях щодо впровадження прозорості корпоративного фінансового управління, оскільки ця тема залишається динамічною та актуальною.

Отже, дослідження впливу прозорості корпоративного фінансового управління на вартість бізнесу є актуальним та значущим завданням. Розуміння механізмів та зв'язків між рівнем прозорості у корпоративному фінансову

управлінні та вартістю бізнесу може допомогти удосконалити стратегічне управління, залучити інвестиції, збільшити конкурентоспроможність та створити стійку основу для подальшого розвитку.

Мета роботи полягає в теоретичному обґрунтуванні та практичному оцінюванні впливу прозорості корпоративного фінансового управління на вартість бізнесу в умовах глобального економічного середовища. Дослідження спрямоване на виявлення взаємозв'язків між рівнем прозорості та вартісними показниками компаній, а також на розробку методичних підходів для вдосконалення оцінювання рівня прозорості у корпоративному фінансовому управлінні.

Завдання дослідження, які поставлені для досягнення мети роботи:

- визначити місце прозорості в корпоративному фінансовому управлінні;
- дослідити сутність вартості бізнесу та її ролі в корпоративному фінансовому управлінні;
- проаналізувати взаємозв'язок прозорості корпоративного фінансового управління на вартісні показники бізнесу;
- дослідити взаємозв'язок прозорості корпоративного фінансового управління та вартісних показників світових компаній у різних галузях;
- удосконалити методичні підходи оцінювання рівня прозорості у корпоративному фінансовому управлінні;
- визначити перешкоди забезпечення прозорості корпоративного фінансового управління та охарактеризувати способи їх подолання;
- дослідити цифрові технології забезпечення прозорості у корпоративному фінансовому управлінні.

Об'єкт дослідження – процеси корпоративного фінансового управління у глобальному економічному середовищі.

Предмет дослідження – вплив прозорості корпоративного фінансового управління на вартісні показники бізнесу та методичні підходи до його оцінювання.

Методи дослідження. У процесі виконання даної кваліфікаційної роботи було використано сукупність методів, які забезпечують досягнення мети та вирішення поставлених завдань. Факторний аналіз використано для визначення основних чинників впливу прозорості корпоративного фінансового управління на вартісні показники бізнесу, порівняльний аналіз – для зіставлення рівня прозорості у діяльності провідних світових компаній. Аналітичні та графічні методи використовувалися для візуалізації результатів. Кейс-аналіз дозволив дослідити реальні кейси, такі як діяльність Tesla Inc. та Microsoft Corporation, підтвердивши практичну значущість теоретичних положень. Для розробки методичних підходів до оцінювання прозорості корпоративного фінансового управління застосовано системний підхід і синтез. Зокрема, було створено модель оцінки прозорості, яка базується на визначенні ключових показників, таких як публікація фінансової інформації; доступність даних про грошові потоки; політики конфіденційності та фінансової безпеки; корпоративна соціальна відповідальність; комунікація зі стейкхолдерами та зворотній зв'язок, а також розрахунок вагових коефіцієнтів для кожного з них. Цей підхід забезпечив інтеграцію кількісних і якісних аспектів оцінки прозорості та дозволив адаптувати її до сучасного економічного середовища.

Інформаційною базою дослідження виступають наукові статті в періодичних українських та закордонних виданнях, монографії та аналітичні дослідження у галузі корпоративного фінансового управління; нормативно-правові акти; дані офіційних сайтів компаній; дані про ринкові показники компаній, зокрема інформація про динаміку акцій, фінансова звітність ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод».

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. За результатами роботи опубліковано 4 статті наукових виданнях, що є фаховим виданням категорії Б [32, 34, 39; 75], з яких 1 стаття у науковому виданні, що індексується базою даних Web of Science [75], 1 розділ у колективній монографії [74], 1 тези доповідей в матеріалах науково-практичної конференції [36].

Кваліфікаційна робота виконана в рамках дослідження, що фінансується за рахунок бюджетних коштів МОН України «Цифровізація та прозорість публічних, корпоративних та особистих фінансів: вплив на інноваційний розвиток та національну безпеку» (реєстраційний номер: 0122U000774).

Практичне значення одержаних результатів. Результати роботи щодо реалізації принципів прозорості у корпоративному фінансовому управлінні та їх впливу на вартість бізнесу були уважно розглянуті та враховані керівництвом ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод».

Структура роботи. Основна частина роботи складається з вступу, трьох розділів та висновків. У першому розділі визначено місце прозорості в корпоративному фінансовому управлінні. Досліджена сутність вартості бізнесу в глобальному економічному середовищі. Проаналізовано взаємозв'язок прозорості корпоративного фінансового управління та вартісних показників бізнесу. У другому розділі досліджено взаємозв'язок прозорості корпоративного фінансового управління та вартісних показників компаній Tesla Inc. та Microsoft Corporation, а також удосконалено методичні підходи оцінювання рівня прозорості у корпоративному фінансовому управлінні. У третьому розділі визначено перешкоди впровадження прозорості корпоративного фінансового управління та охарактеризовано способи їх подолання. Наведено перелік різноманітних цифрових технологій, які сприяють забезпеченню прозорості корпоративного фінансового управління на всіх рівнях діяльності компанії.

1 ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ У КОРПОРАТИВНОМУ ФІНАНСОВОМУ УПРАВЛІННІ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ВАРТОСТІ БІЗНЕСУ

1.1 Місце транспарентності в корпоративному фінансовому управлінні

Корпоративне фінансове управління є важливою складовою діяльності будь-якої компанії, оскільки воно визначає, як підприємство організовує та використовує свої фінансові ресурси для досягнення стратегічних цілей. У світі, де ринкові умови змінюються з величезною швидкістю, компаніям необхідно постійно адаптувати фінансові стратегії, щоб забезпечити стабільний розвиток і зберегти свою конкурентоспроможність.

Корпоративне фінансове управління – це стратегічний процес, що об'єднує планування, розподіл, контроль і моніторинг фінансових ресурсів компанії для досягнення її основних цілей. Воно охоплює як щоденні операції, пов'язані з управлінням грошовими потоками, так і довгострокові інвестиційні рішення, спрямовані на забезпечення стійкого розвитку. Правильне управління фінансами дозволяє компанії зберігати стабільність у мінливих умовах ринку, забезпечувати фінансову стійкість та ефективно використовувати капітал [1].

Головна мета корпоративного фінансового управління в компанії – підвищення вартості бізнесу та створення додаткової вартості для акціонерів. Досягнення цього результату можливе за рахунок оптимізації витрат, контролю доходів та зобов'язань, а також грамотного управління активами. Важливу роль відіграє також управління ризиками, яке дає змогу мінімізувати потенційні втрати через зовнішні або внутрішні загрози [2].

На рисунку 1.1 представлені ключові принципи корпоративного фінансового управління, які забезпечують стабільність і ефективність діяльності компанії:

- чітка структура управління: корпоративне фінансове управління вимагає визначення ролей та обов'язків керівників та наглядових органів. Це допомагає забезпечити прозорість в управлінні компанією та розділення функцій для уникнення конфлікту інтересів;

- незалежність наглядових органів: ефективне корпоративне фінансове управління включає незалежність наглядових органів, таких як ради директорів. Незалежні директори можуть забезпечити об'єктивну оцінку діяльності керівництва та сприяти дотриманню етичних норм та відкритості;

- публікація інформації: корпоративне фінансове управління вимагає регулярної публікації фінансової звітності та іншої інформації про діяльність компанії. Це надає стейкхолдерам доступ до важливої інформації і сприяє відкритості;

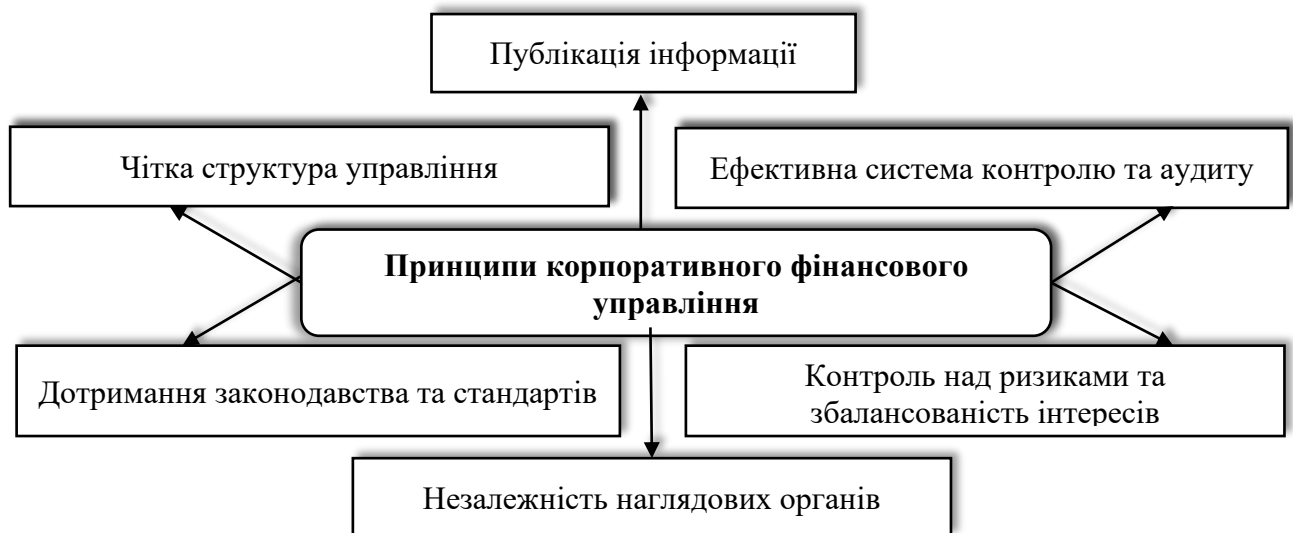

Рисунок 1.1 – Принципи корпоративного фінансово управління (побудовано автором на основі [1; 3-8])

- контроль над ризиками та збалансованість інтересів: корпоративне фінансове управління допомагає компанії ідентифікувати та керувати ризиками, включаючи фінансові, правові та репутаційні ризики. Воно також допомагає збалансувати інтереси всіх стейкхолдерів, враховуючи їх потреби та очікування;

- ефективна система контролю та аудиту: корпоративне фінансове управління передбачає належну систему контролю та аудиту, яка слідкує за виконанням внутрішніх політик і процедур, а також виявляє порушення та недоліки в діяльності компанії;

- дотримання законодавства та стандартів: ефективне корпоративне фінансове управління передбачає дотримання всіх відповідних законодавчих вимог і міжнародних стандартів. Це допомагає створити законну та етичну бізнес-середу [6-9].

У корпоративному фінансовому управлінні прозорість є одним із основних факторів, який забезпечує надійність і відкритість усіх фінансових операцій компанії. У сучасному світі, де бізнес-інформація швидко поширюється, а вимоги до відповідальності компаній постійно зростають, прозорість у фінансовій діяльності набуває стратегічного значення. Забезпечення доступу до зрозумілої і актуальної інформації дозволяє зацікавленим сторонам (інвесторам, акціонерам, партнерам та працівникам) отримувати повне уявлення про фінансовий стан компанії, що формує довіру, підвищує її привабливість на ринку, змінює репутацію та позитивно впливає на вартість акцій.

Завдяки прозорості корпоративного фінансового управління фінансові звіти та інші документи компанії стають доступними для незалежної оцінки, що дає можливість потенційним інвесторам приймати обґрунтовані рішення. Прозорість у корпоративному фінансовому управлінні допомагає виявляти ризики на ранніх етапах, запобігаючи кризовим ситуаціям і забезпечуючи стійкість компанії до зовнішніх викликів. З іншого боку, прозорість корпоративного фінансового управління сприяє зміцненню внутрішнього контролю та відповідальності, адже співробітники розуміють загальні цілі організації та їхній зв'язок із власними завданнями. Відкритість у фінансовій інформації підвищує рівень дисципліни, а також стимулює дотримання корпоративних стандартів. Коли кожен етап витрат чітко відображений і доступний для аналізу, знижується ризик неефективного розподілу ресурсів і можливих зловживань [10; 11].

У підсумку, прозорість корпоративного фінансового управління стає основою для прийняття зважених управлінських рішень, які спираються на актуальні дані та дозволяють максимально раціонально розподіляти фінансові ресурси. Це робить компанію не лише фінансово стабільною, а й більш гнучкою, здатною швидко реагувати на зміни ринку та інновації. Саме тому

транспарентність у корпоративному фінансовому управлінні не просто підвищує ефективність поточних операцій, але й формує довгострокову стратегію сталого розвитку, що забезпечує впевнене становище компанії на ринку та позитивну репутацію серед усіх зацікавлених сторін.

1.2 Вартість бізнесу в глобальному економічному середовищі: поняття, фактори та тенденції

Вартість бізнесу є ключовим аспектом в управлінні підприємством, і вона визначає економічну цінність організації на ринку. Ця концепція є важливою для власників, інвесторів, банків, стейкхолдерів та менеджерів, оскільки допомагає приймати стратегічні рішення, планувати розвиток, визначати фінансову стійкість бізнесу та обирати ефективні шляхи підвищення конкурентоспроможності в умовах сучасного ринкового середовища. В загальному розумінні, вартість бізнесу є важливим показником, який впливає на фінансовий успіх та стабільність підприємства.

Вартість бізнесу може змінюватися з часом, оскільки підприємства піддаються ризикам та впливу зовнішніх факторів, таких як економічні зміни, конкуренція на ринку, зміни регуляторного середовища та інші фактори. Правильна оцінка вартості бізнесу є важливою для прийняття рішень про фінансування, інвестування, продажу або придбання підприємства.

Постанова КМУ «Про затвердження Методики оцінки державних корпоративних прав» встановлює, що «вартість бізнесу» визначається, як «вартість діючого підприємства або вартість 100 відсотків інтересу в бізнесі (діловому підприємстві)», тому у правовому аспекті «вартість бізнесу» та «вартість підприємства» є тотожними поняттями [12].

Визначення вартості бізнесу (вартості підприємства) може суттєво варіюватися в залежності від підходу та методології, яку використовують вчені та

практики в галузі оцінки бізнесу. Оцінка вартості бізнесу – це складний процес, який враховує різні фактори та підходи. В таблиці 1.1 розглянемо деякі з найбільш поширених термінів «вартість бізнесу».

Таблиця 1.1 – Підходи до визначення поняття «вартість бізнесу» (складено автором)

Задерей В. Ю.	«Ринкова вартість підприємства (бізнесу) – це вартість майнового комплексу, здатного приносити прибуток його власнику, або вартість стовідсоткових корпоративних прав» [13].
Михайленко О. В., Скоморохова С. Ю. Чернова А.О.	Вартість бізнесу – це вартість операційної компанії або вартість 100% корпоративних прав у підприємстві [14].
Гордієнко Н. І.	«Вартість підприємства (бізнесу) вважається економічний результат, який виражається у зростанні ринкової вартості підприємства та визначається за допомогою приблизного способу розрахунку EVA шляхом корегування власного капіталу та чистого операційного прибутку» [15].
Старостенко Г., Сурженко А.	«Вартість бізнесу визначається грошовими потоками, які інвестори в майбутньому очікують отримати від володіння компанією» [16].
Кривов'язою І. В., Бурбан О. В.	Вартість підприємства – грошове вираження справедливої цінності даного підприємства, яка сформувалася на основі вартості його матеріальних та нематеріальних активів, майбутніх грошових потоків генерованих суб'єктом господарювання, під впливом факторів його ділового середовища [17].
Давидов О. І.	Вартість підприємства – це міра грошового вираження величини перевищення корисного результату діяльності підприємства для стейкхолдерів над витратами із залучення капіталу з урахуванням впливу внутрішніх і зовнішніх драйверів вартості підприємства [18].

Поняття «вартість бізнесу» може мати різні тлумачення в залежності від контексту та методології оцінки, але загальною ідеєю є те, що це сума грошей, яку готові заплатити інвестори або покупці за підприємство або активи підприємства. Вона може включати в себе як фінансову вартість (сума грошей, які можна отримати від продажу активів), так і нематеріальну вартість (бренд, клієнтську базу, інтелектуальну власність, тощо).

Значення вартості бізнесу полягає в тому, що воно надає відомості для прийняття рішень. Власники можуть використовувати цю інформацію для визначення оптимальної стратегії продажу або розвитку. Інвестори враховують вартість бізнесу при роботі з акціями або прийнятті рішень про інвестування. Величина вартості бізнесу також може стати корисною для банків, які надають

фінансові послуги підприємствам. Вона впливає на прийняття рішень щодо надання кредитів та інших фінансових послуг, а також допомагає банкам оцінити ризику та платоспроможність позичальників [19; 20].

У великому сенсі, вартість бізнесу визначає його місце на ринку і можливості для зростання та є показником ефективності та стійкості підприємства і грає ключову роль у фінансовому плануванні та стратегічному управлінні.

Вартість бізнесу є ключовою категорією в світі підприємництва і фінансів, яка має значення, як для власників підприємств, так і для фінансових інститутів. Визначити точну вартість бізнесу може бути викликом, оскільки цей процес враховує низку складних факторів, таких як прибутковість, активи, ринкові умови та багато інших. Оцінка вартості бізнесу відіграє важливу роль у різних аспектах, включаючи продаж, купівлю, залучення інвестицій, страхування та визначення фінансової стійкості підприємства [21; 22].

Враховуючи зазначений вище загальний опис вартості бізнесу, можна виділити кілька важливих характеристик та аспектів, які підкреслюють її вагомість і значення (табл. 1.2).

Таблиця 1.2 – Ключові характеристики вартості бізнесу (складено автором на основі [15; 23-25])

Мультифакторність	Вартість бізнесу залежить від багатьох різних факторів, включаючи фінансові показники, ринкову ситуацію, активи, інтелектуальну власність та інші. Це робить її складною та багатоаспектною концепцією.
Важливість для управління	Вартість бізнесу є ключовою для прийняття стратегічних рішень та фінансового планування. Власники та керівники компаній використовують її для оптимізації процесів управління та розробки стратегій.
Значення для інвесторів	Інвестори ретельно аналізують вартість бізнесу перед тим, як робити інвестиції. Це допомагає їм визначити, чи є бізнес привабливим для інвестицій та як він впливає на їхній портфель.
Інструмент корпоративного управління	Вартість бізнесу є важливим елементом корпоративного управління, адже допомагає стейкхолдерам розуміти, як дії керівництва впливають на цінність компанії та її акцій.
Оцінка ризиків і можливостей	З ростом вартості бізнесу пов'язані ризики та можливості. Оцінка ризиків і можливостей допомагає компаніям приймати стратегічні рішення та визначати свою конкурентоспроможність.
Стратегічне управління	Вартість бізнесу може бути використана для розробки та оцінки стратегій розвитку. Вона допомагає визначити, наскільки цілеспрямовані та ефективні дії компанії впливають на її цінність.

Усі ці характеристики демонструють, що вартість бізнесу є вагомим інструментом для оцінки та управління фінансовою діяльністю підприємства. Вона допомагає розуміти, як різні фактори впливають на цінність компанії та її майбутній розвиток, і є невід’ємною частиною фінансового середовища.

Вартість бізнесу – це складова сукупності його активів і можливостей, яка визначається ринковою ціною, за якою бізнес може бути проданий або перерозподілений між учасниками. Основні особливості вартості бізнесу наведено на рисунку 1.2.

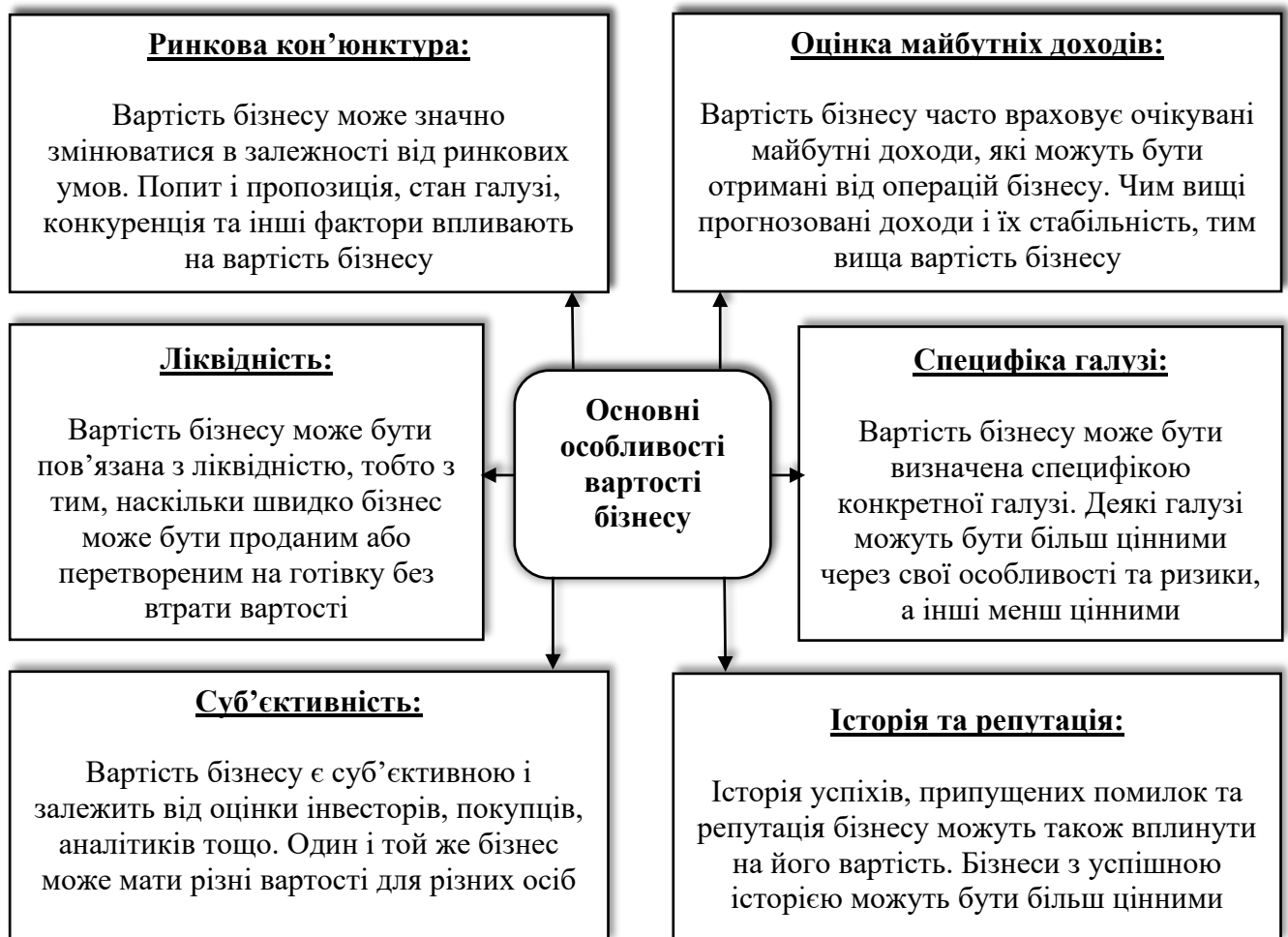

Рисунок 1.2 – Основні особливості вартості бізнесу (побудовано автором на основі [4; 26-28])

Загалом, вартість бізнесу – це складний показник, який залежить від багатьох факторів і може змінюватися з часом та в залежності від різних обставин [29].

Розуміння та оцінка вартості бізнесу важлива складова успішного управління підприємством, яка допомагає приймати обґрунтовані рішення щодо продажу, придбання, фінансування та стратегічного розвитку, забезпечуючи ефективне управління бізнесом і досягнення його мети на ринку.

Таким чином, системний підхід до оцінки вартості бізнесу допомагає підприємству не тільки залишатися конкурентоспроможним, але й використовувати всі можливості для подальшого розвитку, залишаючись гнучким у змінних ринкових умовах.

1.3 Теоретичні засади взаємозв'язку транспарентності корпоративного фінансового управління та вартісних показників бізнесу

Вартість бізнесу залежить від різних факторів, таких як прибутковість, фінансова стабільність, динаміка зростання, ризики та можливості для розвитку. Однак, одним з ключових чинників, який може вплинути на вартість бізнесу, є його рівень транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні.

Забезпечення відкритості та доступності інформації про діяльність компанії стає ключовою складовою успішної стратегії в сучасному підприємстві. Відбудовуючи довіру клієнтів, інвесторів і інших зацікавлених сторін через транспарентність корпоративного фінансового управління, підприємства можуть підвищити свою репутацію, знизити ризики, привернути нові інвестиції та збільшити конкурентоспроможність. Таким чином, транспарентність корпоративного фінансового управління не лише відображає внутрішні цінності компанії, але також стає важливим фактором, який допомагає підняти її вартість на ринку [30-32].

Взаємозв'язок транспарентності корпоративного фінансового управління та вартості бізнесу є важливим аспектом для підприємств. У світлі зростаючих очікувань споживачів та стандартів корпоративної відповідальності, бізнеси

знаходяться в постійному тиску вдосконалювати свою прозорість у корпоративному фінансовому управлінні. Прозорість корпоративного фінансового управління у бізнесі вимірюється не лише обов'язковою звітністю перед органами регулювання та інвесторами, але й глибоко вбудованими цінностями та культурою підприємства [33; 34].

Зв'язок між прозорістю корпоративного фінансового управління та вартістю бізнесу може бути досить значущим (рис. 1.3). Прозорість у корпоративному фінансовому управлінні означає відкритість і доступність інформації про фінансовий стан, діяльність та прийняті управлінські рішення компанії. Вона може виявлятися внутрішньо (відносно стосунків між власниками, керівництвом та співробітниками) та зовнішньо (відносини компанії з інвесторами, клієнтами, регуляторами і громадськістю).

Прозорість у корпоративному фінансовому управлінні може покращити ліквідність активів компанії, оскільки інвестори можуть бути більш схильні купувати та продавати акції або інші цінні папери, якщо у них є довіра до даних та фінансової звітності компанії [35; 36].

Розглядаючи різні аспекти, прозорість корпоративного фінансового управління може впливати на вартість бізнесу такими шляхами:

- довіра стейкхолдерів: компанії, які публікують відкриту інформацію про якість своїх продуктів і послуг, а також щодо впливу своєї діяльності на середовище і суспільство, можуть здобути більший ринковий підхід і залучити більше клієнтів. Багато споживачів більше довіряють компаніям, які відкрито демонструють свою відповідальність;

- партнерство та ділові відносини: прозорість у корпоративному фінансовому управлінні діловими відносинами може покращити співпрацю з постачальниками, дистриб'юторами та іншими партнерами. Коли всі сторони мають доступ до інформації про операції і умови співпраці, це може призвести до більш ефективних та вигідних угод;

- вплив на оцінку бізнесу і його стійкість: прозорість у корпоративному фінансовому управлінні дозволяє інвесторам, аналітикам та

ринковим учасникам краще оцінювати ризики та можливості бізнесу, що сприяє більш об'єктивній оцінці і підвищує стійкість компанії до внутрішніх і зовнішніх турбулентностей, адже підвищена стійкість компанії перед негативними впливами та можливість адекватно реагувати на непередбачені обставини забезпечують її успішну діяльність у довгостроковому плані;

Рисунок 1.3 – Взаємозв'язок між прозорістю корпоративного фінансового управління та вартістю бізнесу (розроблено автором на основі [3; 30; 37; 38])

- інновації і розвиток: прозорість корпоративного фінансового управління сприяє інноваціям та розвитку бізнесу. Коли компанія відкрито ділиться інформацією про свої цілі та стратегію, це може надихати на здійснення новаторських кроків та розробку нових продуктів чи послуг. Це, в свою чергу, може позитивно вплинути на прибутковість і вартість компанії;

- забезпечення етичності та корпоративної відповідальності: транспарентність у корпоративному фінансовому управлінні також відіграє ключову роль у забезпеченні етичної поведінки та корпоративної відповідальності компанії, що допомагає встановити стандарти, які вимагають від компанії діяти в інтересах не лише акціонерів, але й спільноти, довкілля та інших зацікавлених сторін. За цими умовами компанія може стати більш відповідальною та стійкою до етичних скандалів, що може позитивно вплинути на її репутацію та вартість;

- удосконалення внутрішнього управління: вищий рівень транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні може також допомогти в удосконаленні внутрішнього управління компанією. Вона допомагає уникнути корупції, зловживань та неефективного управління. Відкритість управлінських процесів та корпоративних практик сприяє створенню довіри серед співробітників, забезпечує ефективність роботи та сприяє досягненню стратегічних цілей підприємства. Відкрита доступність інформації для керівництва і співробітників може сприяти кращій координації та ефективності процесів в компанії, що збільшує її конкурентоспроможність і вартість;

- підвищення ринкової цінності: висока транспарентність корпоративного фінансового управління може позитивно вплинути на ринкову цінність компанії. Якщо інвестори та аналітики мають повноцінний доступ до інформації про компанію, то це може призвести до підвищення її ринкової капіталізації;

- глобальна конкурентоспроможність: у світі, де бізнес-середовище стає все більше глобальним, транспарентність у корпоративному фінансовому управлінні може стати ключовим елементом конкурентоспроможності на міжнародному рівні. Багатонаціональні корпорації, які діють з високим рівнем відкритості та дотримуються міжнародних стандартів, можуть залучити більше міжнародних партнерів та клієнтів;

- репутація та бренд: високий ступінь транспарентності корпоративного фінансового управління може підвищити репутацію підприємства та збільшити стійкість бренду. Сильний імідж та бренд можуть сприяти підвищенню ринкової

цінності компанії, привернути нових клієнтів і допомогти успішно відрізнитися від конкурентів;

- зниження витрат і оптимізація процесів: вищий рівень прозорості у корпоративному фінансовому управлінні дозволяє компаніям краще розуміти свої внутрішні процеси та витрати. Це може призвести до зниження витрат, оптимізації бізнес-процесів та підвищення ефективності використання ресурсів. Оптимізована діяльність сприяє збільшенню прибутковості та вартості компанії;

- доступ до фінансування та вплив на залучення інвестицій: прозорість у корпоративному фінансовому управлінні створює довіру серед інвесторів і фінансових установ, оскільки вони мають доступ до чіткої та достовірної інформації про фінансовий стан і перспективи компанії, саме тому, висока прозорість корпоративного фінансового управління може полегшити доступ до фінансових ресурсів. Компанії з високим рівнем прозорості у корпоративному фінансовому управлінні мають більше шансів на залучення інвестицій та фінансування за більш вигідних умов, що сприяє їхньому розвитку [6; 37-39].

Рівень прозорості у корпоративному фінансовому управлінні може також впливати на відносини підприємства з різними зацікавленими сторонами, такими як урядові органи, клієнти, постачальники та інші. Чим більша прозорість корпоративного фінансового управління, тим легше встановлювати довгострокові партнерські відносини і виконувати різноманітні регуляторні вимоги. Наприклад, уряд може бути більш схильним до надання підприємству пільг або дозволів, якщо останнє є прозорим у своїй діяльності.

Прозорість корпоративного фінансового управління сприяє зниженню невизначеності на ринку, оскільки інвестори мають краще розуміння фундаментальних факторів, що впливають на компанію. Це може призвести до зменшення коливань цін акцій та більш стабільних рухів. Коли інвестори впевнені в якості інформації та управління компанією, вони частіше залишають свої інвестиції на довший термін, що може сприяти стабільності акцій та підвищенню

вартості акцій у майбутньому. Транспарентність у корпоративному фінансовому управлінні може спонукати інвесторів розглядати довгострокові інвестиції [40].

Також важливо відзначити, що вимоги до транспарентності корпоративного фінансового управління можуть варіюватися в залежності від галузі і регіону. Деякі галузі, такі як фінансовий сектор, підлягають більш суворим регуляторним вимогам, оскільки вони мають вплив на стабільність фінансової системи. У той час як інші галузі можуть мати менші вимоги до звітності та транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні.

Транспарентність корпоративного фінансового управління впливає на багато аспектів бізнесу. Вона може позитивно впливати на рівень довіри, репутацію та ефективність компанії, що в свою чергу може вплинути на її вартість та довгостроковий успіх [41; 42].

Варто зауважити, що вартість бізнесу залежить від багатьох інших факторів, таких як ринкові умови, конкуренція, ефективність операцій, команда управління та інші. Таким чином, транспарентність корпоративного фінансового управління є одним з багатьох чинників, які можуть впливати на вартість бізнесу, але вона має свою вагому роль у процесі оцінки бізнесової цінності.

Таблиця 1.3 відображає, як рівень транспарентності корпоративного фінансового управління може впливати на вартість бізнесу. Ця залежність ілюструє наскільки важливою є відкритість для стабільності та довготривалого успіху бізнесу на ринку.

Таблиця 1.3 – Залежність між рівнем транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні та вартістю бізнесу (складено автором на основі [23;40])

Рівень транспарентності корпоративного фінансового управління	Вплив на вартість бізнесу
Низький	Зниження вартості бізнесу через більший ризик та недовіру інвесторів.
Середній	Може бути помірний вплив на вартість бізнесу в залежності від конкретних обставин.
Високий	Підвищення вартості бізнесу завдяки збільшенню довіри інвесторів та сталості діяльності.

У світлі цих аспектів стає очевидним, що прозорість корпоративного фінансового управління має величезний вплив на вартість бізнесу. Компанії, які розвивають та підтримують високий рівень прозорості у корпоративному фінансовому управлінні, стають більш конкурентоспроможними, стійкими та привабливими для інвесторів і клієнтів. Такий підхід стає ключовим у сучасному бізнес-середовищі і сприяє досягненню успіху у довгостроковій перспективі.

2 ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ТРАНСПАРЕНТНОСТІ КОРПОРАТИВНОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ НА ВАРТІСТЬ БІЗНЕСУ В ГЛОБАЛЬНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ДОСВІД ПРОВІДНИХ СВІТОВИХ КОМПАНІЙ

2.1 Дослідження взаємозв'язку транспарентності корпоративного фінансового управління та вартісних показників компанії Tesla Inc

Нами було сформульовано гіпотезу, що компанії, які публікують ретельні та докладні фінансові звіти, аналізи ризиків і прогнози, зазвичай привертають більші обсяги інвестицій та, відповідно генерують більшу вартість бізнесу. Перевіримо це на практичних прикладах Tesla, Inc. та Microsoft Corporation.

Ці компанії обрано для оцінки рівня транспарентності корпоративного фінансового управління через їхній значний вплив на світову економіку, інноваційність та постійний інтерес з боку інвесторів. Обидві компанії є лідерами у своїх галузях: Tesla задає тренди в індустрії електромобілів і відновлюваної енергетики, а Microsoft домінує в секторі програмного забезпечення та хмарних технологій. Аналіз транспарентності корпоративного фінансового управління цих двох корпорацій дозволяє дослідити, як відкрита фінансова інформація сприяє залученню інвестицій і зростанню вартості бізнесу.

Нижче розглянемо, як саме транспарентність у корпоративному фінансовому управлінні впливає на вартість акцій Tesla Inc.

Tesla Inc. – це відомий виробник електромобілів та сонячних батарей. Однією з ключових особливостей Tesla є її відкритість. Ця практика дозволяє інвесторам та аналітикам слідкувати за фінансовим станом компанії та її стратегією розвитку [43].

Офіційний сайт Tesla містить широкий спектр інформації про компанію, включаючи фінансову звітність, звіти про діяльність, екологічні показники та інші важливі аспекти бізнесу. На веб-сайті компанії можна знайти інформацію про фінансові звіти починаючи з 2010 року (рис. 2.1). Ця звітність включає в себе

баланс, звіт про прибутки та збитки, звіт про рух грошових коштів та звіти про зміни в капіталі.

Filters				Oct 02, 2024	Sep 25, 2024
Document Type ☐ Annual & Quarterly Reports 10-K & 10-Q ☐ Current Reports 8-K ☐ Section 16 Filings Forms 3, 4, 5 ☐ Proxy Filings ☐ Registration Statements ☐ Other Filings				8-K Report of unscheduled material events or corporate event Acc-no: 0001628280-24-041816 HTML PDF	4 Statement of changes in beneficial ownership of securities Acc-no: 0001771340-24-000004 HTML PDF
Year 2024 2023 2022 2021 2020 2019 2018 2017 2016 2015 2014 2013 2012 2011 2010				Sep 23, 2024 144 144 Acc-no: 0001950047-24-007342 HTML PDF	Sep 09, 2024 4 Statement of changes in beneficial ownership of securities Acc-no: 0001972928-24-000003 HTML PDF
<input type="button" value="Apply Filter"/>				Jul 29, 2024 4 Statement of changes in beneficial ownership of securities Acc-no: 0000950170-24-087441 HTML PDF	Jul 25, 2024 144 144 Acc-no: 0002007317-24-000448 HTML PDF

Рисунок 2.1 – Документи фінансової звітності компанії Tesla, Inc. [43]

Усе це свідчить про те, що прозорість корпоративного фінансового управління грає одну з ключових ролей у привабливості компанії для інвесторів і може впливати на динаміку вартості його акцій. Тому все більше підприємств розглядають вдосконалення своєї звітності та відкритість як стратегічний підхід до розвитку і залучення інвестицій. Збільшення прозорості у корпоративному фінансовому управлінні також може бути важливим для забезпечення легкості доступу до ринків капіталу. Підприємства, які активно надають інформацію про свою фінансову структуру та діяльність, можуть мати більше можливостей для повернення капіталу через публічні пропозиції акцій, випуск облігацій та інші фінансові інструменти. Це особливо важливо для компаній, які планують розширювати свою діяльність або фінансувати нові проєкти [44].

На сайті Tesla в розділі «Press Releases» (рис. 2.2) можна знайти інформацію про кількість виробленої та доставленої продукції за кожний квартал та рік. Компанія регулярно проводить конференції для інвесторів, де обговорює фінансові результати та майбутні плани. Вони також випускають прес-релізи, щоб інформувати громадськість та інвесторів про ключові події і досягнення.

Tesla Third Quarter 2024 Production, Deliveries & Deployments			
BUSINESS WIRE			
Oct 2, 2024			
AUSTIN, Texas, October 2, 2024 – In the third quarter, we produced approximately 470,000 vehicles, delivered approximately 463,000 vehicles and deployed 6.9 GWh of energy storage products.			
	Production	Deliveries	Subject to operating lease accounting
Model 3/Y	443,668	439,975	3%
Other Models	26,128	22,915	1%
Total	469,796	462,890	3%

Рисунок 2.2 – Press Releases компанії Tesla, Inc. [43]

Це дозволяє інвесторам і клієнтам отримати уявлення про діяльність компанії та її перспективи.

За останні роки Tesla значно збільшила обсяги виробництва своїх електромобілів. Збільшення виробництва свідчило про ріст попиту на продукцію і збільшення доходів компанії. Tesla є компанією, яка використовує інноваційні технології та виробляє дорогі продукти. Транспарентність корпоративного фінансового управління допомагає компанії швидко отримувати інформацію про свою діяльність і приймати ефективні рішення. Наприклад, Tesla публікує дані про виробництво своїх автомобілів у режимі реального часу. Це дозволяє компанії швидко виявляти проблеми і оперативно їх вирішувати. Тому для успіху компанії

важливо, щоб інвестори та клієнти довіряли їй. Транспарентність у корпоративному фінансовому управлінні допомагає компанії показати, що вона відкрита та чесна, і що вона не має нічого, що потрібно приховувати [43].

Ще однією важливою складовою транспарентності корпоративного фінансового управління є зворотній зв'язок (рис.2.3), який допомагає компанії отримувати відгуки від клієнтів і інвесторів. Це дозволяє компанії поліпшувати свої продукти та послуги та створювати нові інновації. В розділі «Contact & FAQ» кожна зацікавлена особа може залишити свої пропозиції та отримати зворотній зв'язок за необхідністю.

You can contact Tesla, Inc.'s Board of Directors to provide comments, to report concerns, or to ask a question, at the following address:

Corporate Secretary
Tesla, Inc.
1 Tesla Road
Austin, TX 78725
United States

You may submit your concern anonymously or confidentially by postal mail. You may also indicate whether you are a shareholder, customer, supplier, or other interested party.

Communications are distributed to the Board, or to any individual directors as appropriate, depending on the facts and circumstances outlined in the communication. In that regard, the Tesla, Inc. Board of Directors has requested that certain items which are unrelated to the duties and responsibilities of the board should be excluded, such as:

- Product complaints
- Product inquiries
- New product suggestions
- Resumes and other forms of job inquiries
- Surveys
- Business solicitations or advertisements

In addition, material that is unduly hostile, threatening, illegal or similarly unsuitable will be excluded, with the provision that any communication that is filtered out must be made available to any non-management director upon request.

Contact investor relations

Name

Email

Subject

Content

Submit

Рисунок 2.3 – Contact & FAQ компанії Tesla, Inc. [43]

Збереження конфіденційності інформації про користувачів є важливою складовою ділової стратегії та корпоративної культури компанії, і це визначається як законодавством, так і довірою споживачів та успішними практиками в галузі ділової етики. Tesla, Inc. приділяє значну увагу забезпеченню цієї важливої складової корпоративної культури та надає інформацію про свої підходи до конфіденційності в розділі «Privacy and Legal» на своєму веб-сайті (рис. 2.4).

Privacy

Get to know our privacy practices, how we collect and process data, and your choices about how information is used, in a format that is easy to read and navigate.

[Read Privacy Notice](#)

[Learn about Data Privacy](#)

**To Share or Not to Share,
You are in the Driver's Seat**

Tesla puts you in control over what vehicle data you share. Enable or disable data sharing from your vehicle's touchscreen to decide and adjust your preferences at any time.

**Your Tesla Goes Places —
Your Data Does Not**

We do not sell or rent your personal data to anyone for any purpose, period. Unless you consent to it when necessary to perform services on your behalf - your data stays with you.

**Your Location History,
is History**

Where you go says a lot about you. Unless there is a serious safety concern like an accident, Tesla doesn't associate your location with your account, or keep a history of where you've been.

Рисунок 2.4 – Методи забезпечення конфіденційності компанії Tesla [43]

Компанія Tesla відома своїм активним ставленням до навколишнього середовища та сталим прагненням до створення більш екологічних технологій і продуктів (рис. 2.5).

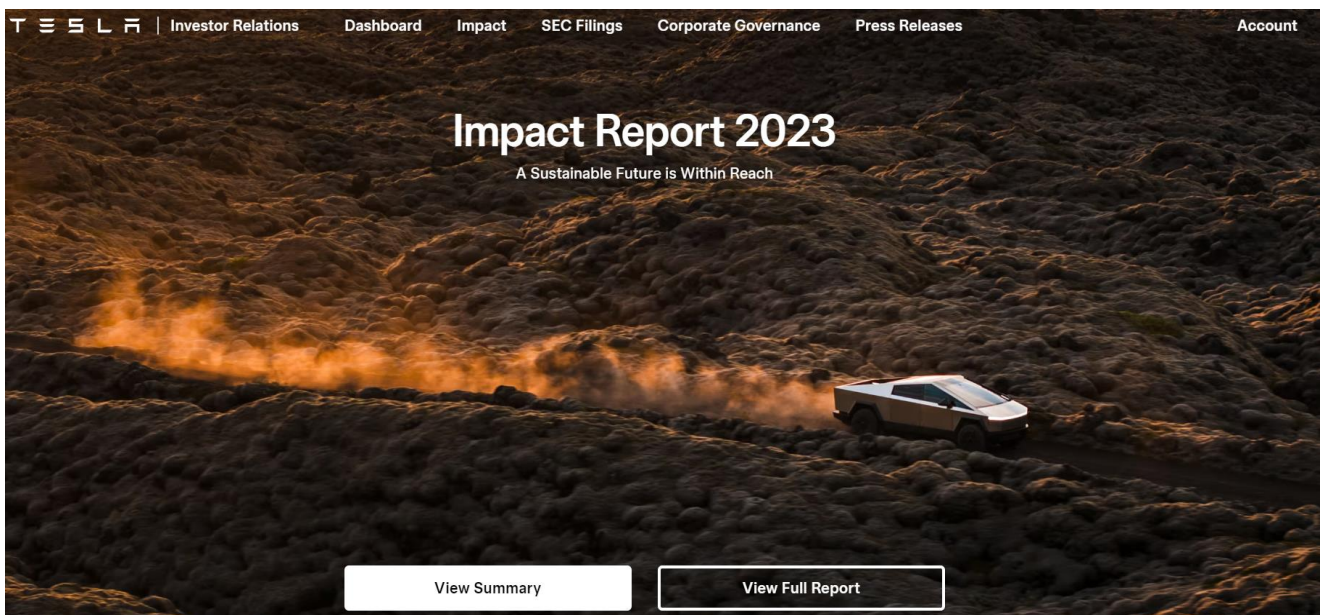

Рисунок 2.5 – Звіт компанії Tesla про вплив на навколишнє середовище [43]

Tesla заснувала свою діяльність на розробці та виробництві електричних автомобілів, спрямованих на зниження викидів вуглецю та зменшення залежності від нафтових палив. Їх автомобілі використовують інноваційні технології для підвищення ефективності споживання електроенергії.

Транспарентність у корпоративному фінансовому управлінні діяльності Tesla, Inc. є важливим елементом успіху та відкритості перед стейкхолдерами. Можна виділити такі напрямки транспарентності корпоративного фінансового управління:

- фінансовий: Tesla регулярно публікує фінансову звітність, включаючи квартальні та щорічні звіти. Ці звіти містять докладну інформацію про доходи, витрати, прибуток та інші фінансові показники. Компанія також проводить конференції для інвесторів та аналітиків, під час яких розглядається фінансовий стан та стратегія розвитку;

- технологічний: компанія робить акцент на відкритості щодо своїх технологій, публікує деякі свої патенти та співпрацює з іншими автовиробниками для розвитку та поширення технологій для сталого транспорту;

- виробничий: Tesla активно ділиться інформацією щодо виробничих показників. Компанія публікує дані про виробництво та доставку своїх автомобілів, що дозволяє стейкхолдерам відстежувати обсяги виробництва та поставок;

- відкритість ринкових відносин: Tesla розкриває інформацію щодо свого плану розвитку на міжнародних ринках, а також щодо співпраці з постачальниками. Ця відкритість допомагає інвесторам та іншим зацікавленим сторонам зрозуміти глобальну стратегію компанії;

- перспективи розвитку: компанія публікує свої стратегічні цілі та плани щодо розвитку на майбутнє, що допомагає стейкхолдерам розуміти стратегічний напрямок розвитку Tesla;

- експлуатаційний: компанія публікує звіти про аварії та інші випадки, в яких брали участь їхні автомобілі, особливо ті, що пов'язані з системою автопілота. Ця відкритість важлива для розвитку безпеки на дорогах та для розуміння можливих викликів та покращень системи [43; 44].

Таким чином, Tesla, Inc. впроваджує транспарентність корпоративного фінансового управління у всі аспекти своєї діяльності, яка сприяє підвищенню довіри інвесторів, клієнтів та громадськості.

З самого початку заснування (2003 рік) Tesla, Inc. була відома своєю відкритістю та прагненням ділитися інформацією з громадськістю та інвесторами.

Важливий крок у напрямку підвищення транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні Tesla зробила у 2010 році, провівши успішне IPO (Initial Public Offering) і ставши публічною компанією. Ця подія вимагала від компанії ще більшого акценту на відкритості та наданні фінансової інформації для інвесторів та регуляторів. Якщо підприємство розглядає можливість виходу на публічний ринок, висока транспарентність корпоративного фінансового управління є критично важливою. Інвестори, які розглядають участь в IPO, вимагають доступу до докладної інформації про фінансовий стан та діяльність компанії. Транспарентність корпоративного фінансового управління може позитивно вплинути на вартість акцій під час IPO і сприяти успішному привласненню капіталу [45].

Спираючись на наведену вище інформацію, можна зазначити, що одним з вагомих факторів, який сприяв зростанню вартості акцій Tesla (рис. 2.6), можна виокремити транспарентність у корпоративному фінансовому управлінні. Різке зростання вартості акцій Tesla Inc почалося з 2020 року, насамперед це можна пов'язати зі значним збільшенням публічності та прозорості компанії в цей період. Зокрема, Tesla почала активно розширювати обсяг опублікованої інформації про свою діяльність на офіційному сайті та в медіа. Важливим фактором стало збільшення доступності даних про фінансові показники, виробничі плани та звіти щодо продажів, що дало інвесторам більш повну картину про вартість бізнесу та її перспективи.

Tesla Inc почала активно використовувати цифрові платформи та інтернет для поширення даних про свою діяльність, що зміцнило довіру інвесторів і сприяло зростанню її ринкової капіталізації.

Рисунок 2.6 – Вартість акцій компанії Tesla, Inc. [46]

Таким чином, прозорість корпоративного фінансового управління є однією з ключових складових успішного бізнесу і позитивного впливу на вартість акцій. Вона у взаємодії з іншими факторами, такими як фінансові показники, стратегія компанії, конкурентне середовище і глобальні тенденції ринку, забезпечує зростання вартості акцій. Tesla, Inc. постійно розвиває свою прозорість корпоративного фінансового управління та розширює доступність інформації про свою діяльність, що важливо для інвесторів, клієнтів та громадськості.

2.2 Дослідження взаємозв'язку прозорості корпоративного фінансового управління та вартісних показників компанії Microsoft Corporation

Рівень прозорості у корпоративному фінансовому управлінні може відрізнятися в різних компаніях та галузях. Проте загалом, висока прозорість корпоративного фінансового управління стає конкурентною перевагою та впливає на різні аспекти бізнесу, допомагаючи збільшити його вартість та стійкість на ринку.

Microsoft Corporation є ще однією з компаній, яка відзначається активним впровадженням транспарентності корпоративного фінансового управління у свою діяльність.

Microsoft одна з найбільших і найвпливовіших технологічних компаній у світі. Вона має широкий спектр продуктів та послуг, які охоплюють комп'ютерні операційні системи, програмне забезпечення для офісних потреб, хмарні обчислення, мобільні пристрої, гарнітури розширеної реальності та багато інших сфер технологій [47].

Microsoft впроваджує транспарентність корпоративного фінансового управління у свою діяльність різними способами. Компанія публікує річні звіти, співпрацює з громадськими організаціями та урядовими установами. Вона також регулярно проводить публічні консультації та забезпечує зворотній зв'язок від клієнтів і користувачів. Компанія має етичні кодекси та правила поведінки для співробітників, публікує звіти про кількість запитів на інформацію від правоохоронних органів та підтримує публічні ініціативи і програми, спрямовані на підвищення транспарентності корпоративного фінансового управління в галузі технологій. Microsoft також бере участь в глобальних обговореннях і дискусіях щодо етики технологій та інших питань у своїй галузі. Усі ці заходи сприяють підвищенню рівня транспарентності корпоративного фінансового управління у діяльності компанії та сприяють побудові довіри споживачів і стейкхолдерів [47].

Microsoft регулярно опубліковує фінансові звіти про стан своєї діяльності, цілі стосовно сталого розвитку та інші важливі аспекти своєї роботи. Ця інформація допомагає інвесторам та громадськості розуміти фінансову стабільність компанії. На офіційному веб-сайті Microsoft можна знайти дані щодо всієї фінансової звітності починаючи з 1996 року (рис. 2.7).

Ця інформація важлива для інвесторів, оскільки допомагає їм оцінити ризики та можливості, пов'язані з інвестуванням у Microsoft. Інвестори можуть аналізувати фінансовий стан компанії, її здатність генерувати прибуток та плани на майбутнє. Крім того, річні звіти також важливі для громадськості та стейкхолдерів, оскільки вони надають можливість зрозуміти, як компанія впливає на соціальні та

екологічні питання, її зобов'язання стосовно сталого розвитку та інші аспекти корпоративної відповідальності [48].

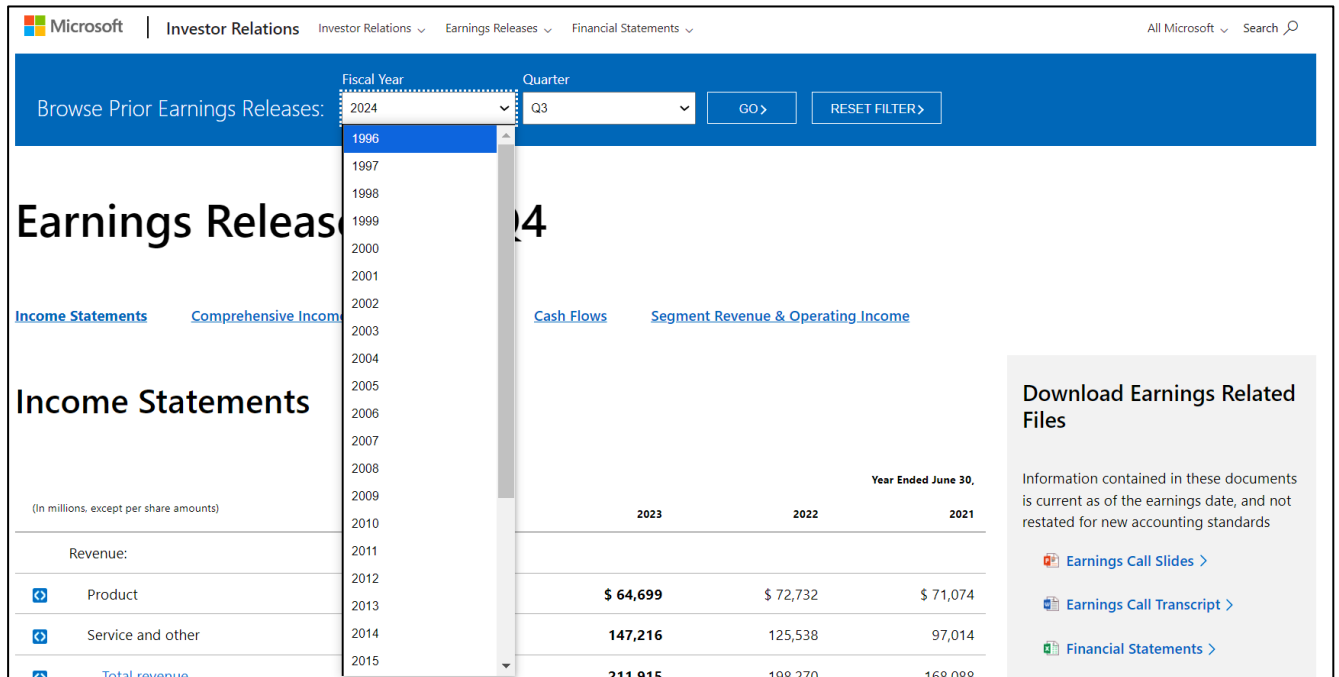

Рисунок 2.7 – Документи фінансової звітності компанії Microsoft [47]

В ролі постачальника послуг хмарного обчислення та програмного забезпечення, Microsoft активно працює над захистом особистих даних користувачів та надає інструменти для контролю за власними даними. На сторінці компанії можна ознайомитись з політикою конфіденційності (рис. 2.8).

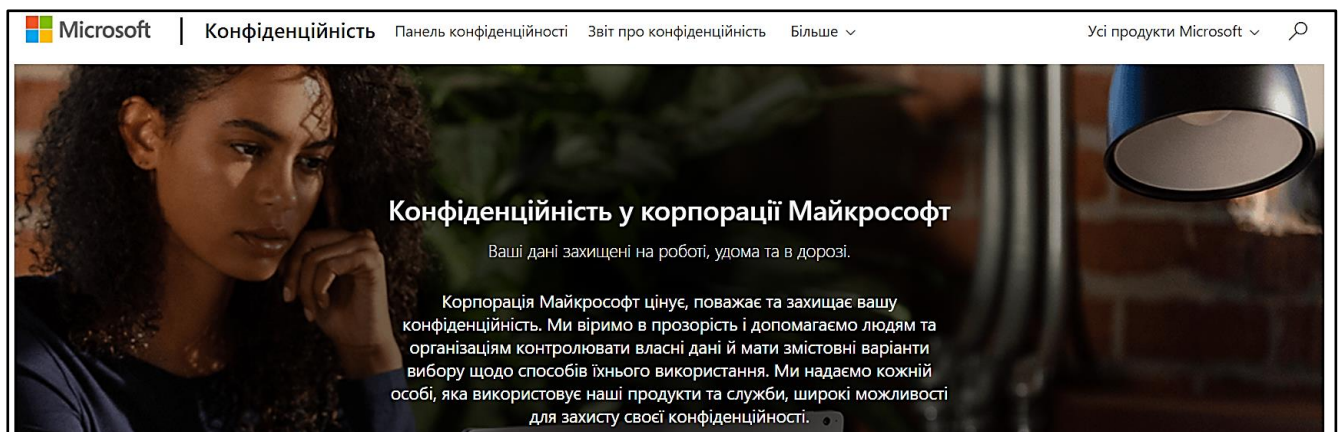

Рисунок 2.8 – Конфіденційність у корпорації Microsoft [47]

Компанія запускає освітні програми та ініціативи для покращення цифрової грамотності та доступу до технологій у різних регіонах світу. Microsoft вступає в діалог з різними стейкхолдерами, включаючи громадськість, урядові органи та інші компанії, щоб вирішувати питання, пов'язані з технологіями та інноваціями. Такі зусилля з покращення прозорості корпоративного фінансового управління допомагають Microsoft підвищити довіру всіх зацікавлених сторін та відзначитися як відповідальна корпорація у глобальному суспільстві [47].

За цих умов, попит на акції таких компаній може зростати, що призводить до підвищення їхньої вартості. Інвестори більше довіряють компаніям, які надають повну картину своєї фінансової стійкості та потенціалу для зростання.

Транспарентні компанії можуть мати легший доступ до капіталу через емісію нових акцій. Інвестори більше готові фінансувати компанії, які надають достовірну та об'єктивну інформацію, оскільки це зменшує їхні страхи втрати коштів.

Виходячи з аналізу графіку (рис. 2.9), можна зробити висновок, що прозорість у корпоративному фінансовому управлінні є одним з факторів, який сприяв зростанню вартості акцій Microsoft Corp. Пік зростання припадає на 2020 р., як і в Tesla Inc, що в свою чергу підтверджує гіпотезу про позитивний вплив прозорості корпоративного фінансового управління на вартість бізнесу. Інвестори та клієнти більш схильні вкладати гроші в компанії, які вони вважають відкритими та чесними.

Рисунок 2.9 – Вартість акцій компанії Microsoft Corporation [49]

Звичайно, прозорість корпоративного фінансового управління не гарантує, що вартість акцій компанії буде постійно підвищуватися. Однак вона є важливим фактором, який впливає на рішення інвесторів і клієнтів про те, чи вкладати гроші в компанію.

Узагальнюючи, прозорість корпоративного фінансового управління є одним з ключових факторів, який впливає на вартість акцій. Компанії, які прагнуть бути відкритими та надавати інвесторам достовірну інформацію, можуть очікувати підвищення попиту на свої акції та покращення свого фінансового стану на ринку. Побудова довіри та репутації також є ключовими аспектами, які сприяють підвищенню вартості акцій компанії.

Прозорість корпоративного фінансового управління є важливим фактором, що впливає на динаміку вартості акцій та інвестиційну привабливість підприємства. Цей показник визначає ступінь доступності та якості інформації, яку підприємство надає інвесторам та ринкам капіталу. Вона не тільки впливає на інвестиційну привабливість та динаміку вартості акцій підприємства, але також має широкий вплив на його стосунки зі стейкхолдерами, здатність залучати талановитих співробітників і можливість встановлювати стратегічні партнерства. Тому впровадження та підтримання високого стандарту прозорості у корпоративному фінансовому управлінні є важливим завданням для сучасних компаній [50; 51].

Зарубіжний досвід впровадження прозорості корпоративного фінансового управління може послужити стимулом для компаній у різних країнах, щоб збільшити довіру інвесторів та споживачів, забезпечити сталу діяльність та розвивати бізнес у світлі сучасних вимог до корпоративної фінансової етики та соціальної відповідальності. Ці приклади свідчать про те, як така прозорість корпоративного фінансового управління може впливати на довіру стейкхолдерів, репутацію, конкурентоспроможність і, в кінцевому підсумку, на вартість бізнесу. Компанії, які активно демонструють свою відкритість та відповідальність, зазвичай мають перевагу на ринку та можуть залучати більше інвестицій та клієнтів.

2.3 Удосконалення методичних підходів оцінювання рівня прозорості у корпоративному фінансовому управлінні

Прозорість у корпоративному фінансовому управлінні є важливим елементом діяльності компанії, що має суттєвий вплив на вартість бізнесу. Модель оцінки рівня такої прозорості дозволяє систематизувати та кількісно виміряти рівень відкритості компанії у її взаємодії з усіма зацікавленими сторонами. Вона ґрунтується на ряді показників, що охоплюють ключові аспекти діяльності компанії, такі як фінансова звітність, інформація про виробництво, постачання та соціальна відповідальність. Для кожного показника визначені конкретні критерії, за якими здійснюється оцінка прозорості корпоративного фінансового управління (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 – Показники та критерії оцінки рівня прозорості у корпоративному фінансовому управлінні компанії (розроблено автором)

Показник прозорості у корпоративному фінансовому управлінні компанії	Критерії оцінки показника прозорості у корпоративному фінансовому управлінні компанії
Публікація фінансової інформації (S ₁)	1.1 Доступність фінансових звітів компанії на офіційному сайті або у відкритих джерелах (S _{1.1})
	1.2 У звітах компанії доступна інформація про основні фінансові показники: прибуток, витрати, баланс і звіт про рух грошових коштів (S _{1.2})
	1.3 Регулярність звітності компанії перед акціонерами та іншими стейкхолдерами про фінансові результати (щоквартально, щорічно) (S _{1.3})
Наявність інформації про грошові потоки компанії (S ₂)	2.1 Доступність даних про обсяги виробництва та надані послуги компанії (S _{2.1})
	2.2 Наявність відкритої інформації компанії про грошові потоки, що виникають внаслідок операційної діяльності (S _{2.2})
	2.3 Доступність інформація про те, як компанія контролює погашення дебіторської заборгованості та кредитні відносини з покупцями (S _{2.3})
Доступність політик конфіденційності та фінансової безпеки (S ₃)	3.1 Наявність чіткої та зрозумілої політики конфіденційності на офіційному сайті компанії, яка пояснює, як обробляються і захищаються фінансові дані компанії (S _{3.1})
	3.2 Наявність інформації про заходи безпеки та інструменти для захисту фінансових даних (S _{3.2})
	3.3 Наявність у компанії офіційної політики щодо управління ризиками кібербезпеки (S _{3.3})

Продовження таблиці 2.1

Показник	Критерій
Корпоративна соціальна відповідальність (S ₄)	4.1 Доступність інформації про фінансування соціальних проєктів, в яких бере участь компанія (S _{4.1})
	4.2 Наявність опублікованих екологічних звітів (S _{4.2})
	4.3 Наявність опублікованих звітів з корпоративної соціальної відповідальності (S _{4.3})
Комунікації зі стейкхолдерами та зворотній зв'язок (S ₅)	5.1 Компанія має активну комунікацію зі стейкхолдерами, включаючи регулярні зустрічі з акціонерами, інвесторами та іншими зацікавленими сторонами (S _{5.1})
	5.2 Наявність механізму для збору зворотного зв'язку від клієнтів, партнерів та громадських організацій (S _{5.2})
	5.3 Компанія забезпечує можливість для акціонерів брати участь у прийнятті стратегічних рішень через публічні голосування та обговорення (S _{5.3})

Кожен з критеріїв показника можна оцінити за шкалою від 0 до 3 балів, яка наведена в таблиця 2.2.

Таблиця 2.2 – Шкала оцінки критеріїв показника прозорості у корпоративному фінансовому управлінні (розроблено автором)

Кількість балів	Характеристика
0 балів	відсутність інформації
1 бал	мінімальний рівень інформації, неповноцінна інформація
2 бали	базовий рівень інформації, наявність основних звітів і даних, ускладнений пошук інформації
3 бали	високий рівень, регулярне оновлення детальної інформації та відкритість до громадськості

Формула розрахунок оцінки за і-м показником прозорості корпоративного фінансового управління (S_i):

$$S_i = \frac{S_{i1} + S_{i2} + S_{i3}}{n}, \quad (2.1)$$

де, S_{i1}, S_{i2}, S_{i3} – критерії оцінки прозорості корпоративного фінансового управління;

n – кількість критеріїв оцінки.

Оскільки не всі показники мають однаковий вплив на загальну прозорість у корпоративному фінансовому управлінні компанії, доцільно

використовувати для кожного з них ваговий коефіцієнт (W_i), який можна розрахувати використовуючи формулу Фішберна [52]:

$$W_i = \frac{2(m-i+1)}{m(m+1)}, \quad (2.2)$$

де i – місце в ранзі окремого показника;

m – загальна кількість показників.

У таблиці 2.3 наведено розраховані вагові значення показників прозорості корпоративного фінансового управління, що дозволить об'єктивно оцінити внесок кожного показника в загальний рівень прозорості корпоративного фінансового управління компанії.

Таблиця 2.3 – Вагові значення показників оцінки рівня прозорості корпоративного фінансового управління (розроблено автором)

Показник оцінки	Ранг	Вагове значення
Публікація фінансової інформації (S_1)	1	0,333
Наявність інформації про грошові потоки компанії (S_2)	2	0,267
Доступність політик конфіденційності та фінансової безпеки (S_3)	3	0,200
Корпоративна соціальна відповідальність (S_4)	4	0,133
Комунікації зі стейкхолдерами та зворотній зв'язок (S_5)	5	0,067

Таким чином, використовуючи показники прозорості корпоративного фінансового управління та відповідні вагові коефіцієнти, можна визначити інтегральний показник, що характеризує загальний рівень прозорості корпоративного фінансового управління компанії (T):

$$T = \sum_{i=1}^n W_i * S_i, \quad (2.3)$$

де W_i – вага i -го показника прозорості корпоративного фінансового управління;

S_i – оцінка за i -м показником прозорості корпоративного фінансового управління;

n – кількість показників.

Таблиця 2.4 відображає інтервали рівня прозорості корпоративного фінансового управління компаній, розроблені на основі методу функції бажаності Харрінгтона. Цей метод дозволяє оцінити рівень прозорості корпоративного фінансового управління шляхом перетворення кількісних показників у шкалу бажаності, що спрощує процес інтерпретації даних [53].

Таблиця 2.4 – Інтервали рівня прозорості корпоративного фінансового управління компанії (розроблено автором)

Рівень прозорості корпоративного фінансового управління компанії	Значення T	Характеристика рівня прозорості корпоративного фінансового управління компанії
Високий	$2,4 < T$	Компанія активно та відкрито публікує фінансову звітність. Всі аспекти управління компанією доступні для громадськості. Повний і вільний доступ до інформації про корпоративну політику та управління. Всю інформацію легко знайти на веб-сайті компанії.
Вище середнього	$1,8 < T \leq 2,4$	Компанія надає більшість звітів і фінансових даних. Основна інформація про діяльність компанії доступна на веб-сайт, але є деякі обмеження.
Середній	$1,2 < T \leq 1,8$	Компанія надає основну інформацію про свою діяльність та фінансовий стан. Внутрішні корпоративні процеси публікуються на базовому рівні, дозволяючи лише загальне уявлення про управління компанією.
Низький	$0,6 < T \leq 1,2$	Інформація про компанію доступна в обмеженому обсязі. Фінансова звітність є неповною, нерегулярною або оприлюдненою з великим запізненням.
Незадовільний	$T \leq 0,6$	Звітність і фінансові дані або не публікуються, або доступні в мінімальному обсязі. Управління компанією закрито для громадського контролю та моніторингу. Відсутній доступ до важливої інформації.

У таблиці 2.5 представлені світові корпорації з різних галузей, а саме: Microsoft Corporation, Tesla Inc, PepsiCo Inc, Starbucks Corporation та Apple Inc. Вибір цих компаній для оцінки рівня прозорості корпоративного фінансового управління обумовлений їх значущістю в глобальному бізнесі, відомістю та високою публічністю. Крім того, акції цих компаній торгуються на фондових біржах, що додатково підвищує вимоги до їх прозорості та звітності перед всіма зацікавленими сторонами. Вони належать до різних секторів економіки

(технологічний, харчовий, автомобільний), що дозволяє дослідити рівень прозорості корпоративного фінансового управління в різних галузях, а також порівняти підходи до публічності та відкритості. Дані компаній мають глобальний вплив на економіку і активно взаємодіють зі своїми інвесторами та споживачами, що зобов'язує їх до певного рівня прозорості корпоративного фінансового управління.

Таблиця 2.5 – Показники рівня прозорості корпоративного фінансового управління та вартість бізнесу світових компаній у 2024 р. (розраховано автором)

Показник	Tesla Inc	Microsoft Corporation	PepsiCo Inc	Starbucks Corporation	Apple Inc
S ₁	0,999	0,999	0,999	0,999	0,999
S ₂	0,801	0,623	0,356	0,534	0,623
S ₃	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600
S ₄	0,399	0,399	0,399	0,399	0,399
S ₅	0,201	0,201	0,201	0,201	0,201
T	3,000	2,822	2,555	2,733	2,822
Рівень прозорості корпоративного фінансового управління	Високий	Високий	Високий	Високий	Високий
Ціна акції, \$	321,22	418,16	165,59	97,31	231,41

Значення показників рівня прозорості корпоративного фінансового управління було розраховано на основі моделі наведеної вище, деталізовані розрахунки наведено в Додатку А. Вартість бізнесу виражена через ціну однієї акції компаній, дані про які наведено в Додатках Б, В, Г, Д, Ж. Ціна акцій є індикатором ринкової вартості компанії на певний момент, оскільки вона показує, скільки інвестори готові платити за акції на ринку. Аналіз цих показників відображає взаємозв'язок між рівнем прозорості корпоративного фінансового управління та вартістю бізнесу.

Загальний показник прозорості корпоративного фінансового управління для кожної компанії варіюється в межах від 2,555 (PepsiCo Inc) до 3,000 (Tesla Inc), що підтверджує високий рівень прозорості корпоративного фінансового управління (Т) для всіх компаній.

Високий рівень прозорості корпоративного фінансового управління в більшості випадків позитивно корелює з ціною акцій, оскільки створює довіру інвесторів. Наприклад, Tesla Inc, яка досягла максимального показника прозорості корпоративного фінансового управління ($T = 3$), має високу ціну акцій у розмірі 321,22\$. Так само Microsoft Corporation при рівні прозорості корпоративного фінансового управління 2,822 має ще вищу ціну акцій – 418,16\$, що є найбільшою серед представлених компаній. Це підкреслює значення прозорості корпоративного фінансового управління для зміцнення довіри інвесторів, особливо у високотехнологічних галузях, де репутація компанії є важливим чинником її ринкової вартості.

Також дана методика була використана для розрахунку рівня прозорості корпоративного фінансового управління ПрАТ «Новгород-сіверський сирзавод». Результати свідчать, що підприємство має рівень прозорості корпоративного фінансового управління 1,911, тобто оцінюється як «вище середнього» (табл. 2.6).

Підприємство демонструє високий рівень відкритості за більшістю показників, що позитивно впливає на її ринкову привабливість і довіру з боку стейкхолдерів, проте окремі показники мають недостатню прозорість корпоративного фінансового управління, що може обмежувати довіру серед всіх зацікавлених сторін. З метою посилення конкурентних переваг доцільно покращити відкритість у певних аспектах управління.

Таблиця 2.6 – Оцінка рівня прозорості корпоративного фінансового управління ПрАТ «Новгород-сіверський сирзавод» (розроблено на основі [54])

S ₁			S ₂			S ₃			S ₄			S ₅		
S _{1.1}	S _{1.2}	S _{1.3}	S _{2.1}	S _{2.2}	S _{2.3}	S _{3.1}	S _{3.2}	S _{3.3}	S _{4.1}	S _{4.2}	S _{4.3}	S _{5.1}	S _{5.2}	S _{5.3}
3	3	3	3	3	3	0	0	0	1	2	1	3	3	3
\bar{S}_1			\bar{S}_2			\bar{S}_3			\bar{S}_4			\bar{S}_5		
3			2			0			1,333			3		
T														
1,911 (вище середнього)														

Загальний рівень прозорості корпоративного фінансового управління ПрАТ «Новгород-сіверський сирзавод» має безпосередній вплив на чистий прибуток підприємства рис. 2.10.

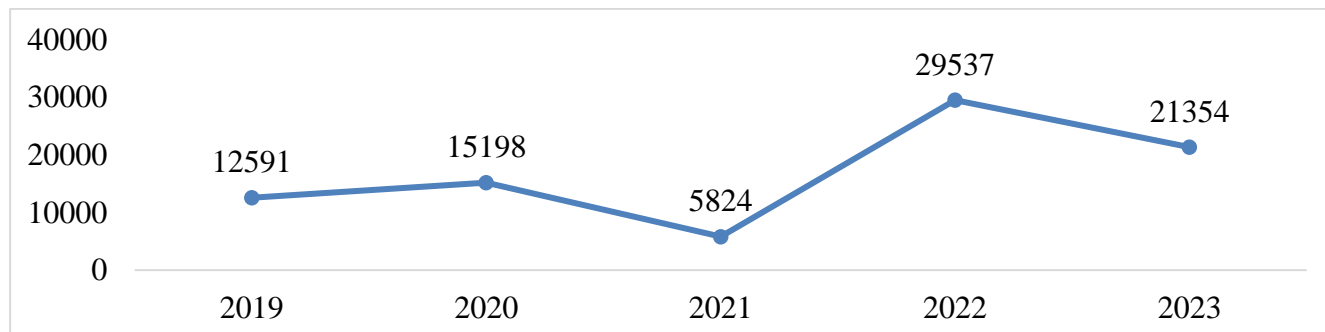

Рисунок 2.10 – Динаміка чистого фінансового результату ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод», у період 2019-2023 рр., тис. грн. (побудовано на основі [54])

Високий рівень прозорості сприяє покращенню репутації підприємства на ринку, підвищує її інвестиційну привабливість та збільшує вартість бізнесу. Завдяки цьому ПрАТ «Новгород-сіверський сирзавод» може залучати додаткові фінансові ресурси на вигідних умовах і дозволяє ефективніше використовувати фінансові ресурси. Крім того, прозорість корпоративного фінансового управління допомагає зменшити інформаційні розбіжності, що забезпечує точнішу оцінку ризиків та покращує ефективність управлінських рішень. Це сприяє зниженню витрат, підвищенню операційної ефективності та оптимізації фінансових потоків, що в підсумку позитивно відображається на чистому прибутку підприємства.

Таким чином, підвищення рівня прозорості корпоративного фінансового управління є важливим стратегічним напрямом, який може сприяти не лише зміцненню позицій компанії на ринку, але й забезпеченню стабільного зростання її фінансових показників.

3 ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ТРАНСПАРЕНТНОСТІ У КОРПОРАТИВНОМУ ФІНАНСОВОМУ УПРАВЛІННІ

3.1 Перешкоди забезпечення прозорості у корпоративному фінансовому управлінні та способи їх подолання

Впровадження прозорості корпоративного фінансового управління в діяльність підприємства є важливою складовою способів, спрямованих на підвищення якості управління та досягнення сталого фінансового успіху. В сучасному світі, де вимоги до відкритості та прозорості стають все більш важливими, впровадження прозорості корпоративного фінансового управління стає необхідним елементом успішної діяльності багатьох підприємств. Прозорості корпоративного фінансового управління відіграє ключову роль у формуванні вартості бізнесу, встановленні довіри, залученні інвестицій, покращенні взаємодії з клієнтами та партнерами, а також у збільшенні конкурентоспроможності.

Досягнення прозорості корпоративного фінансового управління в бізнесі може бути завданням, що супроводжується різними факторами та перешкодами. Прозорість у корпоративному фінансовому управлінні передбачає відкритість та доступність інформації про діяльність компанії, її фінансовий стан, корпоративну культуру та інші аспекти. Проте існує кілька чинників, які можуть ускладнювати досягнення цієї мети. Ось деякі з них (рис. 3.1):

- внутрішні конфлікти: впровадження нових прозорих процесів та стандартів може викликати конфлікти в організації, особливо якщо вони вимагають змін в культурі та підходах до управління;

- системні обмеження: сама структура бізнесу або галузі може створювати обмеження для прозорості корпоративного фінансового управління;

- фінансові обмеження: збільшення прозорості корпоративного фінансового управління може вимагати додаткових витрат на збір, обробку та аналіз інформації, що може бути фінансово навантажливим для компаній;

- конфіденційність інформації: компанії можуть боятися розголошувати деяку інформацію через конфіденційний характер даних або бажання захистити комерційні та конкурентні переваги;

- некомпетентність в управлінні: деякі компанії можуть бути непрофесійними в прозорості корпоративного фінансового управління, не розуміючи, яку інформацію слід надавати та як це робити;

- культура організації: якщо підприємство має закриту або конфіденційну культуру, встановлення прозорості корпоративного фінансового управління може суперечити існуючим цінностям та практикам;

- соціальний тиск та громадський контроль: іноді компанії стикаються з опозицією або негативними реакціями від громадськості або акціонерів, якщо їхні прозорі практики не відповідають очікуванням [5; 30; 55; 56].

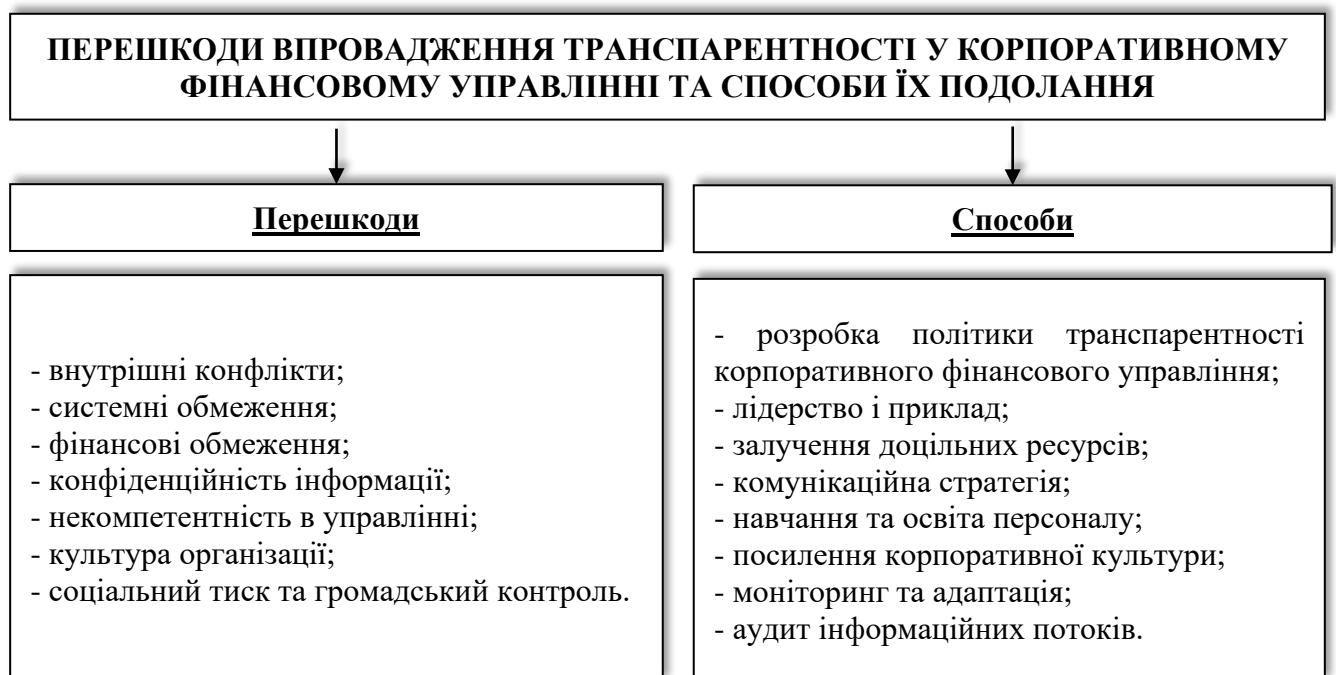

Рисунок 3.1 – Перешкоди впровадження прозорості у корпоративному фінансовому управлінні та способи їх подолання (побудовано автором на основі [3; 5; 56-58])

Незважаючи на ці перешкоди, висока прозорість корпоративного фінансового управління в бізнесі може призвести до позитивних результатів, включаючи підвищену довіру споживачів та інвесторів, покращення репутації компанії та забезпечення стійкості на ринку. Досягнення більшої прозорості корпоративного фінансового управління варто розглядати як стратегічну мету для бізнесу, незважаючи на виклики.

Для успішного впровадження прозорості корпоративного фінансового управління у діяльність підприємства, необхідно враховувати ці перешкоди та обирати способи, які дозволять їх подолати (рис.3.1). Ключовими факторами є визнання важливості прозорості корпоративного фінансового управління, лідерство, комунікація та адаптація. Також важливо надати належну підтримку і навчання співробітникам, щоб вони розуміли переваги прозорості корпоративного фінансового управління та були готові до змін.

Для цього компанії можуть використовувати різні способи, такі як:

- розробка політики прозорості корпоративного фінансового управління: компанії можуть створити внутрішню політику, яка визначає, яку інформацію вони будуть надавати громадськості та стейкхолдерам, і як це буде виконуватись;

- лідерство і приклад: ключовою стратегією є активна підтримка прозорості корпоративного фінансового управління з боку керівництва підприємства. Керівники повинні виявити свою відкритість, ділитися інформацією та ставити приклад для інших. Вони можуть розповідати про переваги прозорості у корпоративному фінансовому управлінні, встановлювати чіткі комунікаційні канали та стимулювати співробітників до активної участі;

- залучення доцільних ресурсів: компанії можуть інвестувати в технології та персонал, щоб забезпечити збір, обробку та публікацію інформації в ефективний та безпечний спосіб;

- комунікаційна стратегія: розробка чіткої комунікаційної стратегії є важливим елементом впровадження прозорості корпоративного фінансового управління. Потрібно забезпечити регулярну та відкриту комунікацію

зі співробітниками, клієнтами та іншими зацікавленими сторонами. Важливо пояснювати мету та переваги прозорості корпоративного фінансового управління, а також відповідати на запитання та збирати фідбек;

- навчання та освіта персоналу: важливо навчати співробітників компанії щодо важливості та процесів забезпечення прозорості у корпоративному фінансовому управлінні, а також їхню роль у цьому процесі;

- посилення корпоративної культури прозорості корпоративного фінансового управління: необхідно створити корпоративну культуру, в якій прозорості корпоративного фінансового управління вважається важливою цінністю та практикою;

- моніторинг та адаптація: постійний моніторинг процесу впровадження прозорості корпоративного фінансового управління допоможе виявити проблемні ситуації та вносити необхідні зміни;

- аудит інформаційних потоків: проведення аудиту та оцінка інформаційних потоків можуть допомогти виявити, яку інформацію компанія має і може надавати, а також як цей процес можна оптимізувати [36; 57-59].

Дані способи можуть допомогти подолати перешкоди та сприяти успішному впровадженню прозорості корпоративного фінансового управління у діяльність підприємства. Важливо враховувати специфіку організації та приймати індивідуальний підхід до впровадження змін.

Загалом, досягнення більшої прозорості корпоративного фінансового управління в бізнесі може бути складним завданням, але це важливо для забезпечення стабільності та успіху компанії. Компанії повинні розглядати це як стратегічну мету та інвестувати у вдосконалення своїх процесів та практик для досягнення вищого рівня прозорості корпоративного фінансового управління.

Не зважаючи на ці виклики, багато компаній визнають важливість прозорості корпоративного фінансового управління та забезпечення її успішного впровадження. Вони розуміють, що це сприяє покращенню репутації та стійкості бізнесу в довгостроковій перспективі.

Проте, важливо враховувати, що збільшення рівня прозорості корпоративного фінансового управління може вимагати від підприємства додаткових витрат на звітність та виконання регуляторних вимог. Організація і аудит інформації для забезпечення високого рівня прозорості корпоративного фінансового управління може бути витратною та часомісткою процедурою. Крім того, іноді публікація всієї інформації може порушувати конфіденційність і безпеку даних підприємства [38; 60].

Таким чином, підприємства повинні балансувати вигоди прозорості корпоративного фінансового управління з її витратами та обмеженнями. Вони повинні розглядати прозорість у корпоративному фінансовому управлінні як інвестицію у свою репутацію та можливість залучення капіталу, але водночас управляти витратами і зберігати конфіденційність даних, доки це необхідно. В цілому, підприємства, які демонструють високий рівень прозорості корпоративного фінансового управління, можуть зазнавати різних переваг у відносинах зі своїми партнерами та постачальниками, що може сприяти їхньому успіху та стійкості на ринку.

Підвищена прозорість корпоративного фінансового управління також допомагає знизити ризик для інвесторів, оскільки вони мають можливість краще оцінити фінансовий стан та перспективи підприємства. Це може зменшити волатильність вартості акцій і забезпечити більш стабільний ринок для інвесторів [61].

Підприємства з високим рівнем прозорості корпоративного фінансового управління можуть також легше залучати нові інвестиції. Інвестори шукають можливості для розміщення своїх коштів в компаніях, які надійні та мають потенціал для росту. Висока прозорості корпоративного фінансового управління робить підприємство більш привабливим для нових інвесторів, що може стимулювати розвиток, розширення бізнесу та сприяти зростанню його вартості.

Оптимізація процесів забезпечення прозорості корпоративного фінансового управління, вдосконалення фінансової звітності, відкритість

управлінських практик та активна комунікація з зацікавленими сторонами можуть допомогти підвищити вартість бізнесу і створити конкурентну перевагу на ринку.

Підприємства, які здатні подолати перешкоди та ефективно впроваджувати прозорість у корпоративному фінансовому управлінні, стають лідерами у своїй галузі. Вони створюють підґрунтя для стійкого розвитку та побудови довгострокових стосунків зі своїми зацікавленими сторонами. Тому важливо не лише розуміти перешкоди, але й активно працювати над їх подоланням, впроваджуючи ефективні способи та змінюючи організаційну культуру на шляху прозорості корпоративного фінансового управління. Це сприяє можливості до більш успішного майбутнього, де прозорості корпоративного фінансового управління стає не просто вимогою, але і цінністю, яка сприяє стійкому розвитку та досягненню високих результатів.

3.2 Цифрові технології, як інструмент забезпечення прозорості у корпоративному фінансовому управлінні

Сучасний світ переживає стрімкий розвиток цифрових технологій, які кардинально змінюють всі аспекти життя, включаючи ведення бізнесу. Цифрова трансформація стає ключовим фактором успіху для будь-якої організації, що прагне залишатися конкурентоспроможною на ринку.

Сутність цифрової трансформації полягає у використанні сучасних цифрових технологій для трансформації традиційних методів роботи та взаємодії. Вона впливає на усі аспекти діяльності бізнесу, від взаємодії з клієнтами до внутрішньої культури та способів управління, сприяє перетворенню бізнес-процесів, стратегій та моделей на більш гнучкі, інноваційні та ефективні. Її мета – створити динамічне та конкурентоздатне середовище, спроможне адаптуватися до змін у технологіях та ринкових умовах [62; 63].

Цифрові технології стали одним з ключових елементів у забезпеченні прозорості корпоративного фінансового управління підприємств у сучасному бізнес-середовищі. Завдяки цим інноваціям, компанії можуть ефективніше управляти інформацією, підвищувати довіру серед своїх партнерів, співробітників та клієнтів, а також знижувати ризики, пов'язані з корупцією та шахрайством.

Важливо зазначити, що цифрова трансформація – це не просто впровадження нових технологій, а комплексна зміна, яка потребує чіткого бачення, стратегії, залучення персоналу та готовності до цих змін [62].

Рисунок 3.2 демонструє перелік різноманітних цифрових технологій, які сприяють забезпеченню прозорості корпоративного фінансового управління на всіх рівнях діяльності підприємства. Кожна з цих технологій відіграє важливу роль у підвищенні ефективності управління бізнесом, оптимізації процесів та сприяє мінімізації ризиків, пов'язаних з людським фактором і кіберзагрозами, забезпечуючи вищий рівень безпеки даних та бізнес-операцій.

Document Management System дозволяють організувати та централізовано зберігати документи, що робить процес роботи з інформацією прозорим. Вони забезпечують легкий доступ до документації, а також можливість відслідковувати всі зміни і переглядати історію правок. Це гарантує, що всі транзакції, угоди та внутрішні процеси компанії залишаються доступними для аналізу й перевірки в разі необхідності [64; 65].

Штучний інтелект відіграє значну роль у забезпеченні прозорості корпоративного фінансового управління, оскільки дозволяє автоматизувати аналіз великих обсягів даних, виявляти аномалії в процесах, прогнозувати ризики та покращувати прийняття рішень на основі достовірних даних. Завдяки цьому підприємство може оперативно реагувати на загрози та забезпечувати відповідність стандартам комплаєнсу.

Хмарні технології надають підприємствам можливість зберігати та обробляти дані в безпечному онлайн-середовищі. Вони дозволяють співробітникам і партнерам отримувати доступ до інформації в будь-який час і з будь-якого місця,

що підвищує рівень співпраці та прозорості у процесах прийняття рішень. Крім того, хмарні платформи зазвичай оснащені високими стандартами безпеки, що забезпечує захист даних від втрат або несанкціонованого доступу [66].

Рисунок 3.2 – Цифрові технології забезпечення прозорості у корпоративному фінансовому управлінні підприємства (побудовано автором на основі [3; 25; 67-70])

Технологія Blockchain є одним з найпотужніших інструментів для забезпечення прозорості корпоративного фінансового управління, особливо у фінансових та логістичних операціях. Оскільки Blockchain зберігає всі транзакції у формі незмінних записів, що дозволяє будь-якій зацікавленій стороні відстежувати походження, хід та результат операції без можливості зміни даних, що в свою чергу значно знижує ризики шахрайства та гарантує чесність процесів [71].

Аналітичні системи та бізнес-аналітика сприяють глибшому розумінню внутрішніх процесів підприємства завдяки аналізу великих обсягів даних,

швидкому виявленню слабких місць та потенційних ризиків, а також допомагають керівництву приймати обґрунтовані рішення на основі актуальних даних, що підвищує рівень прозорості корпоративного фінансового управління компанією.

Системи електронних закупівель забезпечують відкритість і чесність у процесі вибору постачальників. Завдяки автоматизованим платформам закупівлі відбуваються без людського втручання, що мінімізує ризики корупції та надає всім постачальникам рівні можливості для участі в конкурсах, це сприяє прозорим відносинам між бізнесом і його партнерами [67].

Big Data дозволяє компаніям працювати з величезними обсягами інформації, допомагає виявляти тенденції, передбачати майбутні події, реагувати на зміни ринку та забезпечує прогнозування ризиків і покращення загального стратегічного планування.

Internet of things сприяє підвищенню прозорості корпоративного фінансового управління шляхом збору даних у реальному часі з різних пристроїв, підключених до мережі, що допомагає підприємствам оперативно реагувати на проблеми та забезпечувати безперебійне функціонування обладнання або інших виробничих процесів, що знижує ймовірність помилок або збоїв [70].

ERP-системи забезпечують інтеграцію всіх бізнес-процесів компанії в єдину платформу, що дозволяє легко відстежувати всі операції в реальному часі. Це включає управління фінансами, виробництвом, постачанням та інші важливі процеси. Завдяки цьому керівництво отримує повний контроль над діяльністю компанії та може своєчасно реагувати на зміни, підвищуючи прозорість операцій.

CRM-системи, використовуються для управління взаємодією з клієнтами та сприяють покращенню комунікацій. Вони зберігають інформацію про всі контакти, угоди та запити, що дозволяє компанії краще розуміти потреби своїх клієнтів і будувати з ними довгострокові, прозорі відносини [68; 72].

Інструменти для моніторингу ризиків допомагають виявляти загрози та потенційні ризики на ранніх етапах, це дозволяє компанії реагувати до того, як вони перетворяться на серйозні проблеми, особливо важливо для підтримки

транспарентності корпоративного фінансового управління в питаннях фінансових ризиків і комплаєнсу.

Смарт-контракти, що ґрунтуються на Blockchain-технологіях, автоматизують виконання угод між сторонами без потреби в посередниках, забезпечуючи прозорість умов угоди, зменшуючи ризики шахрайства та запобігають будь-яким суперечкам, оскільки всі умови закріплені програмним кодом, який автоматично виконується [73].

Використання сучасних цифрових технологій та інструментів допомагає підприємствам працювати ефективніше, забезпечувати транспарентність корпоративного фінансового управління бізнес-процесів і знижувати ризики. Ці технології стають незамінними для компаній, що прагнуть підтримувати високі стандарти відповідальності та дотримання норм, підвищуючи довіру серед клієнтів, партнерів та інвесторів.

Цифрові технології мають як переваги, так і недоліки при їх використанні в підприємницькій діяльності (рис. 3.3). Серед основних переваг можна виділити підвищення ефективності та продуктивності роботи підприємства, покращення контролю за процесами та їх відстеження. Цифрові технології сприяють зниженню ризиків шахрайства і корупції, поліпшенню взаємодії з клієнтами та партнерами, а також допомагають дотримуватися регуляторних вимог. Важливою перевагою є забезпечення довіри серед зацікавлених сторін, що підвищує загальну надійність і стабільність бізнесу.

Цифрові технології та інструменти значно покращують транспарентність корпоративного фінансового управління і ефективність підприємства, забезпечуючи вищий рівень прозорості та контролю за бізнес-процесами.

Однак, впровадження цифрових технологій супроводжується низкою недоліків, серед яких висока вартість їх впровадження та підтримки. Крім того, виникає залежність від технологій, що може стати проблемою у разі їхньої недоступності або поломки. Адаптація персоналу до нових технологій може бути складною, що вимагає додаткового часу і ресурсів. Постійна потреба в оновленні технологічних систем та ризики кібератак також є серйозними недоліками в

процесі використання цифрових рішень. Підприємства повинні ретельно оцінювати свої можливості та ризики перед впровадженням нових технологій, щоб максимально використати їх потенціал [69; 73-75].

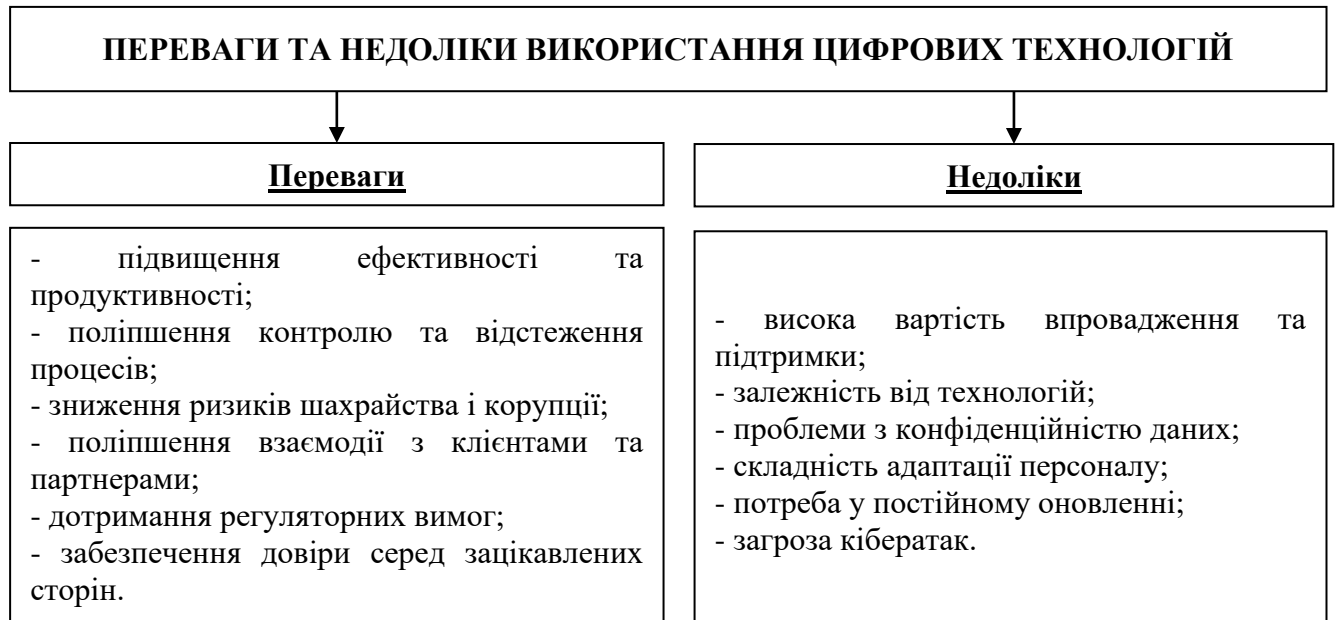

Рисунок 3.3 – Переваги та недоліки використання цифрових технологій
(побудовано автором на основі [62; 63; 67; 69])

У результаті аналізу переваг і недоліків використання цифрових технологій можна зробити висновок, що вони є потужним інструментом для підвищення ефективності, продуктивності та безпеки діяльності підприємства. Впровадження сучасних цифрових технологій забезпечує підприємствам нові механізми для досягнення транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні, дозволяючи легко перевіряти та контролювати інформацію.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження зроблено наступні висновки:

1) було встановлено, що транспарентність у корпоративному фінансовому управлінні є ключовим фактором забезпечення відкритості та надійності фінансових операцій компанії. Виходячи з цього, забезпечення доступу до зрозумілої та актуальної інформації дозволяє зацікавленим сторонам формувати довіру до компанії, що позитивно впливає на її репутацію, привабливість на ринку та вартість акцій;

2) виявлено, що вартість бізнесу є основним індикатором його стійкості та ефективності. Виходячи з цього, розуміння і точна оцінка вартості бізнесу сприяють прийняттю обґрунтованих рішень у сфері фінансування, продажу, придбання та стратегічного розвитку, забезпечуючи ефективне управління бізнесом і досягнення його мети на ринку;

3) доведено, що вартість бізнесу залежить від різних факторів, таких як прибутковість, фінансова стабільність, динаміка зростання, ризики та можливості для розвитку. Однак, на сьогодні одним з ключових чинників, який впливає на вартість бізнесу, є його рівень транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні. Компанії, які розвивають та підтримують високий рівень транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні, стають більш конкурентоспроможними, стійкими та привабливими для інвесторів і клієнтів. Такий підхід стає ключовим у сучасному бізнес-середовищі і сприяє досягненню успіху у довгостроковій перспективі;

4) на основі практичних прикладів компаній Tesla Inc. та Microsoft Corporation було встановлено, що транспарентність корпоративного фінансового управління позитивно корелює із ціною акцій. Це доводить, що прозорість є вагомим чинником зміцнення довіри інвесторів і підвищення фінансової стабільності;

5) на основі удосконаленої методики оцінки рівня прозорості корпоративного фінансового управління було встановлено, що високий рівень прозорості корпоративного фінансового управління в більшості випадків позитивно корелює з ціною акцій, оскільки створює довіру інвесторів. Наприклад, Tesla Inc, яка досягла максимального показника прозорості корпоративного фінансового управління ($T = 3$), має високу ціну акцій у розмірі 321,22\$. Так само Microsoft Corporation при рівні прозорості корпоративного фінансового управління 2,822 має ще вищу ціну акцій – 418,16\$, що є найбільшою серед представлених компаній. Це підкреслює значення прозорості корпоративного фінансового управління для зміцнення довіри інвесторів, особливо у високотехнологічних галузях, де репутація компанії є важливим чинником її ринкової вартості бізнесу. Також було виявлено, що вітчизняні компанії, такі як ПрАТ «Новгород-сіверський сирзавод», мають перспективи покращення своїх фінансових результатів через забезпечення вищого рівня прозорості. Результати показали, що рівень прозорості корпоративного фінансового управління ПрАТ «Новгород-сіверський сирзавод» становить 1,911, що відповідає рівню «вище середнього» та має безпосередній вплив на його чистий прибуток;

б) встановлено, що впровадження прозорості у корпоративному фінансовому управлінні може ускладнюватись різними внутрішніми і зовнішніми перешкодами, такими як фінансові обмеження, конфіденційність даних, некомпетентність в управлінні, культура організації та ін. Подолання цих бар'єрів вимагає розробки стратегій, зокрема політики прозорості, комунікаційної стратегії, навчання персоналу, аудит інформаційних потоків;

7) виявлено, що цифрові технології стали головним інструментом забезпечення прозорості у корпоративному фінансовому управлінні, сприяючи підвищенню довіри, зниженню ризиків шахрайства, поліпшенню взаємодії зі стейкхолдерами та допомагаючи компаніям ефективно управляти інформацією, відповідати регуляторним вимогам. Водночас впровадження цих технологій супроводжується викликами, такими як висока вартість, кіберризика та необхідність адаптації персоналу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Холодницька А., Молибога К. Корпоративна культура та корпоративне управління: аспекти взаємодії. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. №3 (19). С.106-112.
2. Волошко Н. О. Корпоративне управління в умовах глобалізації міжнародних економічних відносин: модель становлення та розвитку. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 54–58.
3. Захаркін О. О. та ін. Транспарентність корпоративних фінансів в умовах цифровізації: шлях до сталого розвитку : монографія / за заг. ред. : О. О. Захаркіна, Л. С. Захаркіної. Суми : Сумський державний університет, 2024. 152 с.
4. Сотніков А. В. Основні підходи та методи оцінки вартості підприємств. *Вісник НТУ «ХПІ»*. 2015. №61. С.70-73.
5. Vigneau L., Adams Ca. The failure of transparency as self-regulation. *Sustainability accounting management and policy journal*. 2023. №4. P. 852-876.
6. Koptelova E. Transparency In the Workplace: 7 benefits and 6 Best practices. *Haiilo*. 2023. URL: <https://haiilo.com/blog/transparency-in-the-workplace/#:~:text=The%20biggest%20reason%20why%20every,to%20consider%20them%20more%20trustworthy> (дата звернення: 21.08.2024).
7. Волкова Н. В., Березіна Л. М. Бара Б. С., Синиченко А. М. Ділова репутація у стратегії просування продукції переробних підприємств. *Наука і техніка*. 2023. №11(25). С.242-255.
8. Корчагіна Л. Науково-методичні засади побудови механізму управління ESG-активністю на підприємстві. *Економіка та суспільство*. 2023. №52. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2588> (дата звернення: 21.08.2024)
9. Суровцева І.Ю, Николаєва В.І. Транспарентність управлінських структур: шляхи інформаційної прозорості. *Державне управління*. 2016. №1. С.55- 61.

10. Ляхович О. О., Скаковська С. С., Кречко М. Ю. Сутнісна характеристика транспарентної діяльності підприємства: переваги та недоліки. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2022. №25(53). С. 31-38.

11. Lyeonov S., Zakharkin O., Okhrimchuk Y. Information openness as a factor of business leadership in today's digital environment. *Springer Proceedings in Business and Economics*. 2023. С. 287-300. DOI: 10.1007/978-3-031-28131-0_20.

12. Про затвердження Методики оцінки державних корпоративних прав : Постанова Каб. Міністрів України від 02.08.1999 № 1406 : станом на 11 жовтня. 2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1406-99-п#Text> (дата звернення: 30.08.2024)

13. Задерей В. Ю. Методи оцінки вартості компаній. *Агросвіт*. 2017. №5. С.48-54.

14. Михайленко О.В., Скоморохова С.Ю., Чернова А.О. Управління структурою капіталу підприємства за критерієм мінімізації його вартості. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. №30. С.147-151.

15. Гордієнко Н. І. Теоретичні підходи до оцінки вартості бізнесу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2020. №43. С.126- 130.

16. Старостенко Г., Сурженко А. Вартісно-орієнтоване управління фінансами в сучасних реаліях ведення бізнесу в Україні. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2016. №3(7). С.178-186.

17. Кривов'язюк І. В., Бурбан О. В. Економічна сутність поняття «вартість підприємства» та детермінанти її зростання. *Економіка та держава*. 2020. №10. С.99-104.

18. Давидов О. І. Вартість підприємства як економічна категорія. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 5. С.8-19.

19. Захаркіна Л.С., Салтикова Г. В., Новіков В. М. Теоретико-методологічні засади вартісно-орієнтованого підходу до управління бізнесом.

БІЗНЕС ІНФОРМ. 2021. №7. DOI: 10.32983/2222-4459-2021-7-169-177 (дата звернення: 04.09.2024)

20. Крюкова І.О. Теоретичні засади управлінського контролю вартості аграрного бізнесу. *Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського.* 2017. №18. С. 245-249.

21. Давиденко Н. М., Кульбач Ю. О. Теоретичні аспекти сутності вартості підприємства. *Український журнал прикладної економіки.* 2017. №2. С.32-38.

22. Сівіцька Ю. О. Сутність процесу оцінки вартості цілісного майнового комплексу агрохолдингу. *Економічний форум.* 2020. №1(3). 88-96.

23. Костирко Р. О., Замай О. О. Вартісно-орієнтована звітність як інструмент транспарентності фінансового та управлінського обліку. *Економіка та держава.* 2022. № 5. С. 50–55.

24. Семененко, О. Г.; Черняєв, О. С. Моделювання впливу ефективності діяльності підприємства на оцінку вартості бізнесу. *Економічний вісник університету.* 2021. №№51. С.79-89.

25. Захаркін О. О., Подосинніков С. В. Вартісні показники інноваційних компаній цифрового сектору. Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії : *матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Суми, 17–19 травня 2023 р. За заг. ред. : Л. Л. Гриценко, І. В. Тютюнник: тези доповідей : Сумський державний університет, 2023. С. 101-102.

26. Рубан Ю. Б., Татар М. С. Методологічні основи оцінювання вартості підприємства в сучасних умовах. *Мукачівський державний університет.* 2017. №13. С.18-24.

27. Циган Р. М., Лижова Є. М. Аналіз підходів та методів оцінки вартості підприємства. *Молодий вчений.* 2020. №11(87). С.209-214.

28. Святенко С. В., Кульчицька Н. С. Оцінка бізнесу як інструмент управління вартістю малого підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління.* 2019. №6(23). С.403-409.

29. Кириченко Г. В. Основні підходи до оцінювання вартості та можливість їх застосування на підприємствах транспорту. *Менеджмент та підприємництво в Україні*. 2019. №1. С.14-23.
30. Білоцька І.А. Транспарентність корпоративного сектору як передумова результативності бізнесу в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 5-6. С. 54-58.
31. Кирич Н., Юрик Н., Шведа Н. Конкурентні переваги як основа успішної стратегії розвитку організації. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2021. №2(25). С.334-344.
32. Захаркіна Л.С., Чухно Р.Ю. Теоретичні засади забезпечення транспарентності фінансових відносин на різних рівнях економічного устрою. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2022. №2. С. 67-73. DOI: 10.21272/1817-9215.2022.2-07.
33. Калабухова С., Токарева Т. Транспарентність облікової інформації. *Економічний аналіз*. 2022. №4. С.186-197.
34. Чухно Р. Ю. Транспарентність фінансових відносин як інструмент забезпечення ефективної діяльності підприємств. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: економіка та управління. 2023. №8. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-8-08-02> (дата звернення: 08.09.2024).
35. Zadorozhnyi, Z.-M., Ometsinska, I., & Muravskiy, V. Determinants of firm's innovation: increasing the transparency of financial statements. *Marketing and Management of Innovations*. 2021. №2. С.74-86.
36. Захаркіна Л.С., Чухно Р.Ю. Транспарентність як механізм оптимізації фінансової діяльності підприємства. Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії: *матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії»*/ за заг. ред.: Л. Л. Гр: тези доповідей : Суми : Сумський державний університет, 2023. С. 57-60.

37. Chen J. Transparency: Definition, how it works in finance, and example. *Investopedia*. URL: <https://www.investopedia.com/terms/t/transparency.asp> (дата звернення: 08.09.2024)
38. Зайцева А. С. Методологічні аспекти управління транспарентністю розвитку підприємств в умовах конвергенції інвестиційних процесів. *Економіка підприємства*. 2024. №2. С.179-186
39. Чухно Р. Ю., Голик А. О., Бардакова В. В. Чинник фінансової транспарентності у вартісно-орієнтованому управлінні бізнесом. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2023. №10. DOI: 10.54929/2786-5738-2023-10-08-03. (дата звернення: 15.09.2024)
40. Новіков, В. М. Інформаційна транспарентність корпоративних фінансів в системі управління вартістю бізнесу. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2022. №1(4). DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-4-04-03> (дата звернення: 19.09.2024)
41. Ляхович О.О., Оплачко І.О. Економічна безпека та транспарентність підприємств в умовах цифровізації. *Вісник НУВГП*. 2021. №2(94). С. 100-111.
42. Іоргачова М. І., Ковальова О. М., Коцюрубенко Г. М. Вартісно-орієнтоване управління в системі корпоративного управління компанією. *Економіка та держава*. 2020. №5. С.111–115.
43. Tesla, Inc. *Tesla, Inc.* веб-сайт: URL: <https://www.tesla.com/> (дата звернення: 27.09.2024).
44. Винниченко Н. В., Мірошниченко О. В., Черкай О. О. Прозорість звітності вітчизняних підприємств як передумова забезпечення фінансової стабільності. *Приазовський економічний вісник*. 2020. №6 (23). С.240-246
45. Tesla announces pricing of initial public offering. *Tesla, Inc.* веб-сайт: <https://ir.tesla.com/press-release/tesla-announces-pricing-initial-public-offering> (дата звернення: 03.10.2024).
46. Tesla`s stock price. *Investing.com*. URL: <https://www.investing.com/equities/tesla-motors> (дата звернення: 05.10.2024).

47. Microsoft corporation. *Microsoft corporation*. веб-сайт: <https://www.microsoft.com/uk-ua/> (дата звернення: 17.10.2024)
48. Everitt Jessica. How to get stakeholders on your side with campaign transparency. *Wrike*. 2021. URL: <https://www.wrike.com/blog/campaign-transparency-to-guide-stakeholders/> (дата звернення: 19.10.2024).
49. Microsoft corporation`s stock price. *Investing.com*. URL: <https://www.investing.com/equities/microsoft-corp> (дата звернення: 19.10.2024).
50. McClure B. Financial reporting: the importance of corporate transparency. *Investopedia*. 2021. URL: <https://www.investopedia.com/articles/fundamental/03/121703.asp> (дата звернення: 23.10.2024)
51. Kung-Cheng H., Huang-Ping Y., Canyi L., Shih-Cheng L. Does information disclosure and transparency ranking system prevent the default risk of a firm? *Economic analysis and policy*. № 78. 2023. P. 1089-1105.
52. Горошанська О. О., Галуцьких Н. А. Підходи до інтегрального оцінювання рівня сталого розвитку підприємства. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2020. № 1(31). С. 30-39.
53. Проскурніна Н.В. Методичні засади оцінювання ефективності цифрових маркетингових заходів з використанням узагальненої функції бажаності Харрінгтона. *Вісник ХНАУ*. 2020. № 3. С. 144-161.
54. Приватне акціонерне товариство «Новгород-Сіверський сирзавод». «Новгород-Сіверський сирзавод»: веб-сайт: URL: https://nssz.com.ua/ua/about_us
55. Cooks-Campbell A. Transparency in the workplace: what it is (and what to avoid). *BetterUp*. 2022. URL: <https://www.betterup.com/blog/transparency-in-the-workplace> (дата звернення: 05.11.2024).
56. John. Transparency challenges and solutions: know business insider. *Fherist*. 2024. URL: <https://blog.fherist.com/transparency-challenges-and-solution-know-business-insider/> (дата звернення: 05.11.2024).
57. Пчелянська Г.О., Головчук Ю. О., Дибчук Л.В. Стратегічні напрями маркетингової діяльності бізнесу в умовах транспарентності середовища. *Економіка та держава*. 2021. № 3. С. 88-93.

58. Головчук Ю. О., Пчелянська Г. О. Особливості формування стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємства на основі парадигми інноваційного розвитку. *Економіка та держава*. 2020. №3. С.66-70.
59. Alonso T. How to improve organizational transparency in an organization. *Cascade*. 2022. URL: <https://www.cascade.app/blog/how-to-develop-organizational-transparency> (дата звернення 07.11.2024).
60. Царук В. Ю. Додаткове розкриття облікової інформації як засіб підвищення корпоративної прозорості. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. С.149–154.
61. Халіна В. Ю., Сироватський О. А. Транспарентність діяльності будівельного підприємства як детермінант довіри стейкхолдерів. *Економічний простір*. 2020. №156. С. 166-170.
62. Семенов, А. Чухно Р., Нейман Є., Кайлюк О. Теоретичні аспекти впливу цифрової трансформації на фінансову стійкість банків. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. №3(12). С. 69-75. <https://doi.org/10.32782/dees.12-12>
63. Moore J., Pratt M. K. What is digital transformation? Everything you need to know. *TechTarget*. 2023. URL: <https://www.techtarget.com/searchcio/definition/digital-transformation> (дата звернення: 09.11.2024).
64. Zakharkina L., Shevchenko D., Mykhailovych A. The role and place of digitalization processes in modern economic systems. *Digital opportunities to ensure the transparency of financial relations in entrepreneurship: monograph* / за ред. edited by Liudmyla Zakharkina. Prague: OKTAN PRINT, 2023. С. 6-33.
65. Shkolnyk I., Zakharkina L. Fintech innovations and transparency of finance: world practices and Ukrainian realities: монографія / за ред. Shkolnyk I. Zakharkina L.. Szczecin: ПФ «Видавництво «Centre of Sociological Research», 2022. 139 с. DOI: 10.14254/978-83-966582-0-3/2022.
66. Пілевич Д. Трансформація системи бухгалтерського обліку в умовах розвитку цифрових технологій. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2020. №3(23). С. 149-157.

67. Гладчук Г. Г., Звірід Н. В., Гладчук М. В. Вплив автоматизації на прозорість і точність бухгалтерського обліку в середніх підприємствах. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. №5. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14059334> (дата звернення: 14.11.2024).
68. Захаркіна Л., Бойко А., Небаба Н., Чумаченко О., Шевченко В. Цифрові технології в системі забезпечення прозорості корпоративних фінансів. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2023. №320(4). С. 298-304. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-320-4-44>
69. Anitha K. M., Dr. Dinesh Kumar G. R. The Digitalization of Accounting in Modern Business: An Analytical Pedagogy Through Benefits and Challenges of Digitalization. *Tuijin Jishu/Journal of Propulsion Technology*. 2023. №4. С.5428-5434.
70. Zakharkina L., Rubanov P., Alibekova B., Zakharkin O., Moldashbayeva L. The Impact of Digital Transformation in the Accounting System of Fuel and Energy Complex Enterprises (International Experience). *International Journal of Energy Economics and Policy*. 2022. 12 (5). DOI: 10.32479/ijeep.13317.
71. Захаркіна Л.С, Захаркін О.О., Радіонова Д.М. Використання цифрових фінансових технологій як фактор забезпечення прозорості фінансових відносин. *Соціально-економічні засади формування економічної системи України: монографія / за ред. д.е.н, професора О.О. Непочатенко*. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2022. С. 50-56.
72. Євсєєва О. О., Іванова Н. А., Скорба О. А. Вплив цифрових інновацій на ефективність бухгалтерського обліку в Україні. *Облік і оподаткування*. 2024 №1. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13296464> (дата звернення: 20.11.2024).
73. Zakharkina L., Hnenyk M. Digital platforms and products as a tool for ensuring transparency in business. *Digital opportunities to ensure the transparency of financial relations in entrepreneurship: monograph / за ред. edited by Liudmyla Zakharkina*. Prague: OKTAN PRINT, 2023. С. 34-57.
74. Zakharkina L., Chukhno R. Transparency of financial relations as a tool for ensuring the efficient operation of enterprises. *Digital opportunities to ensure the transparency*

of financial relations in entrepreneurship: monograph / за ред. edited by Liudmyla Zakharkina. Prague: OKTAN PRINT, 2023. С. 58-81.

75. Hrytsenko L., Zakharkina L., Zakharkin O., Novikov V., Chukhno R. The impact of digital transformations on the transparency of financial-economic relations and financial security of Ukraine. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2022. №3(44). С. 167–175.

76. Starbucks Corporation`s stock price. *Investing.com*. URL: <https://www.investing.com/equities/starbucks-corp> (дата звернення: 19.10.2024).

77. Apple Inc`s stock price. *Investing.com*. URL: <https://www.investing.com/equities/apple-computer-inc> (дата звернення: 19.10.2024)/

78. PepsiCo Inc `s stock price. *Investing.com*. URL: <https://www.investing.com/equities/pepsico> (дата звернення: 19.10.2024).

ДОДАТОК А
РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКА ТРАНСПАРЕНТНОСТІ КОРПОРАТИВНОГО
ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ СВІТОВИХ КОМПАНІЙ

Таблиця А1 – Розрахунок показника прозорості корпоративного фінансового управління світових компаній (авторські розрахунки)

Показники оцінки		Tesla Inc	Microsoft Corporation	PepsiCo Inc	Starbucks Corporation	Apple Inc
S ₁	S _{1.1}	3	3	3	3	3
	S _{1.2}	3	3	3	3	3
	S _{1.3}	3	3	3	3	3
S₁		3	3	3	3	3
S ₂	S _{2.1}	3	2	1	2	2
	S _{2.2}	3	2	0	1	2
	S _{2.3}	3	3	3	3	3
S₂		3	2,333	1,333	2	2,333
S ₃	S _{3.1}	3	3	3	3	3
	S _{3.2}	3	3	3	3	3
	S _{3.3}	3	3	3	3	3
S₃		3	3	3	3	3
S ₄	S _{4.1}	3	3	3	3	3
	S _{4.2}	3	3	3	3	3
	S _{4.3}	3	3	3	3	3
S₄		3	3	3	3	3
S ₅	S _{5.1}	3	3	3	3	3
	S _{5.2}	3	3	3	3	3
	S _{5.3}	3	3	3	3	3
S₅		3	3	3	3	3

ДОДАТОК Б

ВАРТІСТЬ АКЦІЙ STARBUCKS CORPORATION

Рисунок Б1 – Вартість акцій Starbucks Corporation у 2024 р., \$ [76]

ДОДАТОК В ВАРТІСТЬ АКЦІЙ APPLE INC

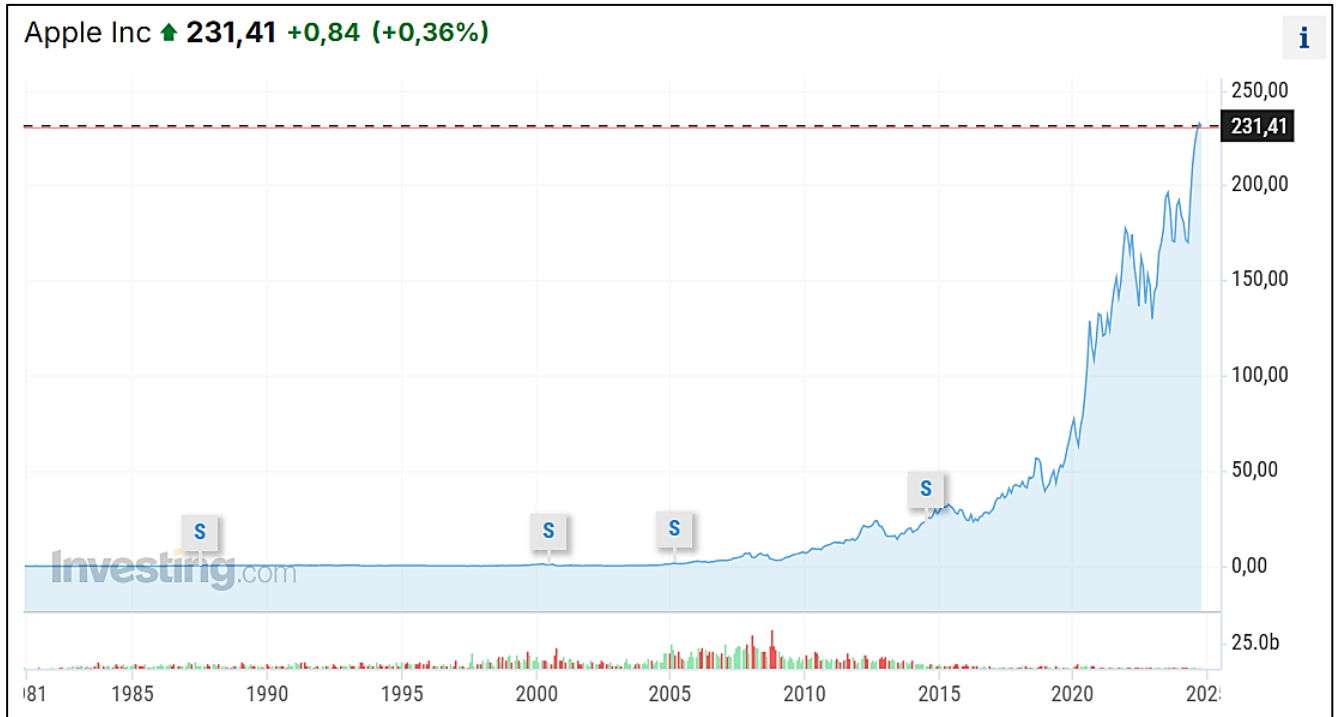

Рисунок В1 – Вартість акцій Apple Inc у 2024 р., \$ [77]

ДОДАТОК Г
ВАРТІСТЬ АКЦІЙ TESLA INC

Рисунок Г1 – Вартість акцій Tesla Inc у 2024 р., \$ [46]

ДОДАТОК Д

ВАРТІСТЬ АКЦІЙ MICROSOFT CORPORATION

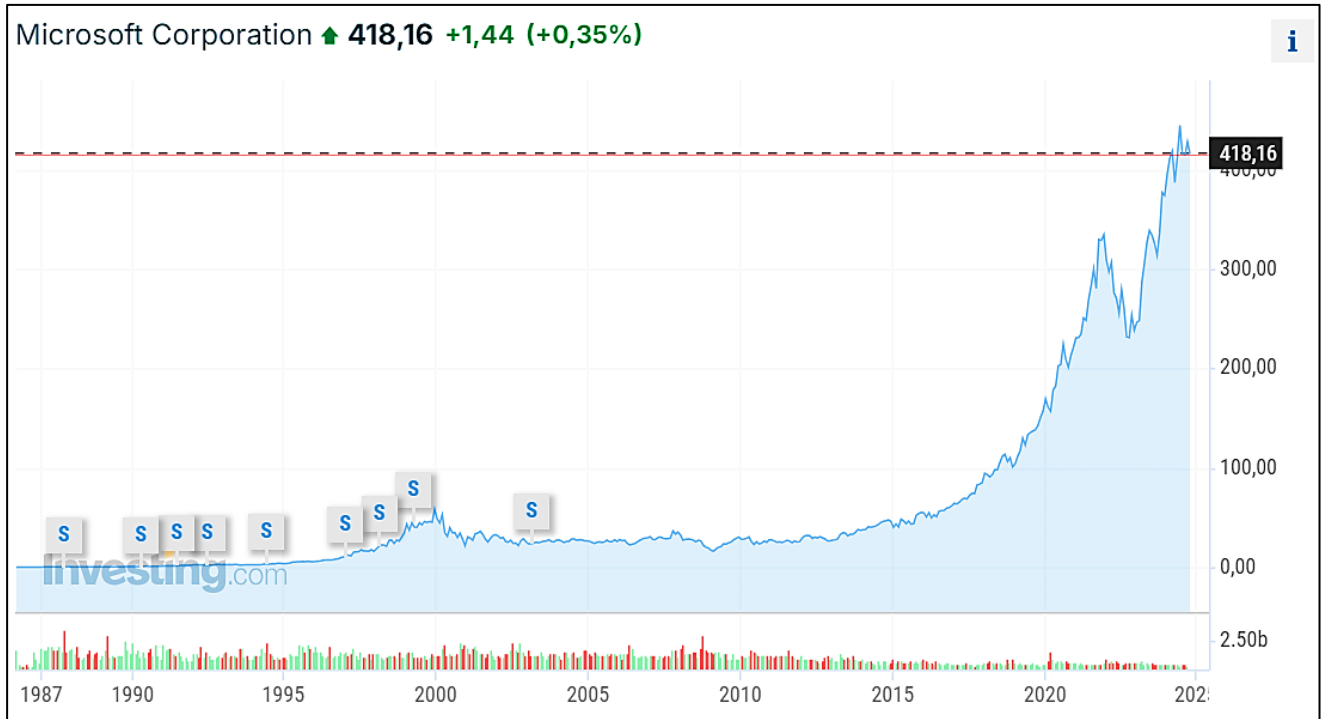

Рисунок Д1 – Вартість акцій Microsoft Corporation у 2024 р., \$ [49]

ДОДАТОК Ж

ВАРТІСТЬ АКЦІЙ PEPSICO INC

Рисунок Ж1 – Вартість акцій PepsiCo Inc у 2024 р., \$ [78]

ДОДАТОК К

Довідка про впровадження результатів кваліфікаційної роботи

Довідка
про впровадження результатів кваліфікаційної роботи на здобуття
освітнього ступеня магістр
Чухно Руслани Юріївни
на тему: «Транспарентність у корпоративному фінансовому управлінні
та її вплив на вартість бізнесу в глобальному економічному середовищі»

Отримані автором кваліфікаційної роботи результати щодо реалізації принципів транспарентності у корпоративному фінансовому управлінні та їх впливу на вартість бізнесу були уважно розглянуті та враховані керівництвом ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод». У процесі фінансового планування та аналізу інвестиційних проєктів враховані пропозиції автора щодо оцінювання рівня транспарентності управлінських рішень, що дозволяє зміцнити довіру інвесторів та підвищити привабливість підприємства на ринку.

Планується застосування сучасних цифрових інструментів для ведення фінансової документації та внутрішнього аудиту, які дозволять не тільки підвищити рівень прозорості управлінських операцій, але й забезпечать більшу оперативність у прийнятті важливих економічних рішень. Це, у свою чергу, зміцнить впевненість стейкхолдерів у стабільності та прозорості підприємства.

Генеральний директор
ПрАТ «Новгород-Сіверський сирзавод»

Тетяна ПОПРОЗМАН